

Občina Radenci

Radgonska cesta 9

9252 Radenci

**PREDLOG OBČINSKEGA DELNEGA NAČRTA ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB
POŽARU V OBČINI RADENCI VERZIJA:**

1.0

	ORGAN	DATUM	PODPIS
Izdelal	ZAME s.p.		_____
Odobril	POVELJNIK CIVILNE ZAŠČITE OBČINE RADENCI		_____
Sprejel	ŽUPAN OBČINE RADENCI		_____
Skrbnik	OBČINA RADENCI		_____

Številka: 846-0004/2023-3

Datum: 24.7.2023

Kazalo vsebine

1 NESREČA, ZA KATERO JE IZDELAN NAČRT - POŽAR.....	4
1.1. Uvod	4
1.2 Splošno o požarih	4
1.3 Vrste in vzroki požarov	5
1.4 Verjetne posledice požarov	5
1.5 Verjetnost nastanka verižne nesreče	6
1.6 Požarno najbolj ogrožena območja v občini Radenci	7
1.6.1 Stopnja ogroženosti občine Radenci	8
1.7 Sklepne ugotovitve	12
2. OBSEG NAČRTOVANJA	14
2.1. Temeljne ravni načrtovanja	14
2.2. Načela zaščite, reševanja in pomoči	14
3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	15
3.1. Temeljne podmene načrta	15
3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči	16
3.3 Koncept odziva	19
3.4. Uporaba načrta	22
4 ORGANIZACIJA IN IZVEDBA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN	23
ALARMIRANJA	23
4.1. Opazovanje in obveščanje	23
4.1.1 Obveščanje pristojnih organov	23
4.1.2 Obveščanje prebivalcev na ogroženem območju	23
4.2 Alarmiranje	27
5 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	28
5.1 Ukrepi zaščite in reševanja	28
5.1.1. Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi	28
5.1.2 Evakuacija prebivalstva	29
5.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev	33
5.1.4 Radiološka, kemična in biološka zaščita	36
5.1.5 Zaščita kulturne dediščine	37
5.2 Naloge zaščite in reševanja	39
5.2.1 Gašenje in reševanje ob požaru v naravnem okolju	39

5.2.2 Nujna medicinska pomoč	41
5.2.3 Prva veterinarska pomoč.....	43
5.2.4 Reševanje iz ruševin	46
5.2.5 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	49
5.2.6 Varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi (NUS).....	50
5.2.7 Logistična podpora ob velikem požaru v naravi.....	50
6 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA.....	52
7 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	54
7.1 Razlaga pojmov	54
7.2 Razlaga okrajšav.....	56
8 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	57
8.1 Priloge	57
8.2 Dodatki	58
8.3 Posebni dodatki	58

1 NESREČA, ZA KATERO JE IZDELAN NAČRT - POŽAR

1.1. Uvod

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob požaru v občini Radenci, verzija 3.0, je izdelan na osnovi temeljnega Državnega načrta ZiR ob velikem požaru v naravnem okolju, verzija 3.0, številka 84200-2/2018/2 z dne 26. 7. 2018.

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob požaru v občini Radenci je izdelan na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22), Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, številka 24/12, 78/16 in 26/19), Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16), Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ in 189/20 – ZFRO), Uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Uradni list RS, številka 20/14), Zakona o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 23/19 in 189/20 – ZFRO) ter temelji na Oceni ogroženosti ob požaru v občini Radenci.

1.2 Splošno o požarih

Požar je proces hitrega gorenja, ki se nenadzorovano širi v prostoru in času. Za požar je značilno sproščanje toplote skupaj z dimom, strupenimi plini in plameni. Posledica zelo hitrega gorenja je lahko eksplozija. Požar je vsak ogenj, ki je nastal zunaj kontroliranega ognjišča, ali ogenj, ki se je od tod razširil in se lahko naprej razvija z lastno močjo, pri tem pa povzroči materialno škodo.

Slovenija je tretja najbolj gozdnata država v Evropi, saj gozdovi pokrivajo kar 60% površine. Podoba gozda in s tem tudi krajine ni odvisna zgolj od gozdnatosti, temveč tudi od zgradbe gozda in drevesne sestave. V lesni zalogi slovenskih gozdov predstavljajo iglavci 47 % lesne zaloge in listavci 53 %. Iglavci v lesni zalogi prevladujejo v alpskem svetu, na Krasu in mestoma v predalpskem svetu. Listnati gozdovi pa prevladujejo v nižinskih predelih Slovenije.

Požarna ogroženost naravnega okolja je odvisna od podnebnih in vremenskih značilnosti posameznega območja, vrste tal, vrste in strukture gozda ter ostalega rastja, količine in vlažnosti goriv ter od bližine potencialnih povzročiteljev požarov.

Obseg požarov v naravnem okolju je odvisen predvsem od vremenskih dejavnikov. V dolgoletnem povprečju sta značilni dve obdobji z nadpovprečnim številom gozdnih požarov in nasploh požarov v naravnem okolju. Prvo je običajno v poznozimskem in zgodnjespomladanskem času od začetka februarja do konca marca, drugo pa poleti, predvsem julija in avgusta.

1.3 Vrste in vzroki požarov

Vrste požarov opredeljujejo sredstva, ki so predmet požara, tako imamo požare v naravnem okolju, požare v naseljih in požare na prometnih sredstvih. Po obsegu so lahko požari mali, srednji, veliki in katastrofalni. Prav tako obstaja v vsaki opredeljeni varianti še nadaljnja notranja struktura požarov.

Požari v naravnem okolju so običajno povezani z nenadzorovanimi kurjenji v naravi, posebej v pomladanskih mesecih, s povečano požarno ogroženostjo v sušnih letnih mesecih, zaradi malomarnosti in vandalske naravnosti skozi vse leto ter z naravnimi pojavi (strela...).

Požari v naseljih so povezani s tipi vaškega ali mestnega dela naselja in z različnimi indikatorji, ki jih opredeljuje ocena ogroženosti. Požari pri stanovanjskih objektih so običajno povezani z začetkom kurilne sezone v jeseni, kot tudi z dnevnimi termini kurjenja, medtem, ko so v industriji pogojeni z delovnim procesom in vrsto dejavnosti.

Požari na prometnih sredstvih se pojavljajo tako v mobilnem prometu, kot tudi v mirujočem prometu. Pri mobilnem prometu so posebej izpostavljene tiste prometne površine, ki so prometno bolj obremenjene. Pri mirujočem prometu posebej izpostavljamo parkirišča, kjer največkrat izstopajo stari zapuščeni avtomobili.

Med vzroke za nastanek požara najpogosteje zasledimo naslednje:

- naprave, stroji, oprema,
- izkoriščanje gozda,
- čiščenje zemljišč,
- rekreacija – izletniki,
- otroška igra,
- strela...

Vzroki za požar so tako:

- samovžig,
- poškodbe, okvare sredstev, opreme in strojev,
- eksplozije.

1.4 Verjetne posledice požarov

Posledice požarov so močno vidne v naravi, na gradbenih objektih in na prometnih sredstvih. Učinki požarov na ljudi, zgradbe in okolje so pogojeni z obsegom in vrsto požara.

a) Industrija

Zelo nevarni so požari kemikalij in drugih umetnih snovi, kjer se lahko sprošča veliko različnih in lahko tudi zelo strupenih plinov. Na tem mestu bomo navedli le nekaj najbolj značilnih in običajnih. Ob prisotnosti žvepla v gorljivi snovi se razvija žveplov dioksid (SO₂), ki je zelo strupen. Z vodo namreč tvori žveplovo kislino, ki povzroča kašelj in močno draži sluznico. Podoben efekt ima tudi vodikov klorid (HCl; klorovodikova kislina), ki nastaja ob gorenju kloriranih ogljikovodikov. Še bolj nevarno pa je gorenje raznih snovi, ki vsebujejo dušik, saj se lahko sprošča vodikov cianid (HCN; cianovodikova kislina) in drugi strupeni dušikovi oksidi.

b) Urbano okolje

Posledice požarov v urbanem okolju so predvsem poškodbe in smrtni primeri oseb in živali ter večje poškodbe oziroma zrušitve objektov kot posledice požara. Glede na to, da so v občini Radenci visoke zgradbe ter strnjeno mestno jedro, kjer bi lahko prišlo do blokovskega požara je ta oblika nevarnosti velika.

c) Naravno okolje

V naravnem okolju velikih nevarnosti za posameznike ni, nevarnost pa pomeni možnost prenosa požara v urbano okolje ter katastrofalni požari na velikih površinah – požari, ki zajamejo več kot 100 ha površine. Tu so vidne predvsem posledice na ekološkem sistemu naravnega okolja ter kvarnih vplivih pogorelih površin na klimo v zaledju občine. Povzročijo pa lahko tudi večjo škodo na trajnih kmetijskih nasadih.

Požari, tako v naravnem kot bivalnem okolju pa lahko povzročijo:

- onesnaženje ozračja, - nastanek eksplozije,
- zastrupitev ljudi in živali,
- nastanek ekološke nesreče,
- razširitev v naselje, na infrastrukturne objekte ter nastanek materialne škode na objektih kot tudi v proizvodnji,
- požar na objektu in objektih kulturne dediščine,
- prometne nesreče,
- onemogočen dostop do vodnih zajetij in črpališč.

1.5 Verjetnost nastanka verižne nesreče

V naravnem okolju se lahko kot posledice požara pojavijo motnje v cestnem prometu ter prekinitve električne oskrbe in telefonskih povezav.

Pri požarih na bivalnih objektih v strnjenih naseljih obstaja možnost prenosa požara na bližnje objekte. Požar lahko povzroči tudi prekinitev infrastrukturnih povezav (elektrika, telefon).

Možnost nastanka eksplozije ob požaru, posebno na stanovanjskih objektih, kjer je v gospodinjstvih veliko število 10-kg plinskih jeklenk tekočega naftnega plina (butan-propan).

Pri požarih v industrijskih obratih, kjer se uporablja ali skladišči nevarne snovi obstaja nevarnost razvitja strupenih plinov in prenos požarov v okolje.

Pri požarih na prometnih sredstvih obstaja velika verjetnost nastanka verižne nesreče: trčenjepožar-eksplozija-razlitje nevarne snovi-širjenje strupenih plinov.

1.6 Požarno najbolj ogrožena območja v občini Radenci

Glede nevarnosti za nastanek požara v občini Radenci je potrebno izpostaviti predvsem nevarnost v industriji in naravnem okolju.

Največje nevarnosti za nesreče v industriji predstavljajo predvsem:

- Bencinski servis Petrol Radenci (Olja in naftni derivati) - Radenska d.o.o.

a) naravno okolje:

- požari na gozdnih površinah,
- požari na obdelovalnih površinah,
- požari na smetiščih, deponijah, kontejnerjih,
- drugi požari v naravi.

V naravnem okolju velikih nevarnosti za posameznike ni, nevarnost pa pomeni možnost prenosa požara v urbano okolje ter katastrofalni požari na velikih površinah – požari, ki zajamejo več kot 100 ha površine. Tu so vidne predvsem posledice na ekološkem sistemu naravnega okolja ter kvarnih vplivih pogorelih površin na klimo v zaledju občine. Povzročijo pa lahko tudi večjo škodo na trajnih kmetijskih nasadih.

V naravnem okolju zaradi vrste vegetacije in talnih razmer obstaja stalna nevarnost nastanka požara. Z gozdovi je pokrito le 25% celotne površine občine.

b) urbano okolje:

Posledice požarov v urbanem okolju so predvsem poškodbe in smrtni primeri oseb in živali ter večje poškodbe oziroma zrušitve objektov kot posledice požara. Požari v urbanem okolju so predvsem:

- v poslovno-upravnih objektih,
- v stanovanjskih objektih,
- v kmetijskih objektih,
- v trgovskih, turističnih in gostinskih objektih,

- objekti kot so šole, vrtci, zdravstveni domovi, bolnišnice, zdravilišča.

Dodatno nevarnost predstavljajo plinovodi, podjetja, ki uporabljajo nevarne snovi v tehnološkem procesu.

c) požari na transportnih in prometnih sredstvih

- v cestnem prometu,
- v železniškem prometu.

Do požarov prihaja tudi v cestnem in železniškem prometu. Cestni promet predstavlja najpomembnejši prometni sistem v občini. Požari, ki nastanejo v cestnem prometu, so največkrat posledica nesreč na cestah. Glede na to, da je cestna infrastruktura v občini Radenci dobro razvita, so okoliški kraji prometno dobro povezani z občinskim središčem. Skozi naselje Radenci in vsa nižinska naselja vodi regionalna cesta R1-230 Gornja Radgona – Radenci – Vučja vas – Ljutomer – MP Ormož. Pred izgradnjo pomurskega kraka avtocestnega omrežja je bila omenjena prometnica kategorizirana kot glavna cesta prvega reda (G1-3) in je predstavljala glavno pomursko prometnico. Na cesti R1-230 je na območju občine Radenci, točneje v samem centru naselja Radenci, navezana tudi regionalna cesta R1-235, ki vodi od Radencev proti Murski Soboti. Državno cestno omrežje na območju občine tvorita še cesti R3-714 Sv. Jurij ob Ščavnici – Grabonoš – Spodnji Ivanjci – Gornja Radgona in RT-941 Grabonoš – Radenci.

Skozi občino Radenci se prevažajo tudi nevarne snovi, ki bi ob večji prometni nesreči lahko ogrozile okolje in ljudi (regionalne, državne ceste). Na območju občine poteka tudi trasa regionalne enotirne železniške proge Ljutomer – Gornja Radgona. Po njej se pretežno odvija tovorni promet, kjer se prav tako prevažajo nevarne snovi. Industrijski tir ima končno postajališče v gospodarski coni Boračeva (Celostna prometna strategija 2017).

Po vseh glavnih prometnicah se poleg gostega potniškega prometa prevažajo s tovrnim prometom tudi velike količine raznih vnetljivih, strupenih in eksplozivnih snovi, bodisi v tranzitu, bodisi v skladišča podjetij v občini in na posamezne bencinske servise. Pri teh prevozih lahko pride ob trčenju, prevračanju in podobnih nesrečah do eksplozij in požarov.

1.6.1 Stopnja ogroženosti občine Radenci

Pri ugotavljanju stopnje požarne ogroženosti v naravnem okolju upoštevajo vremenske razmere, podnebne značilnosti, strukturo in tip vegetacije, vegetacijsko obdobje ter ureditev prostora. Vzrok za požar v naravnem okolju je lahko naravni pojav (strela, samovžig) ali ga povzroči človek in tehnične naprave (iskrenje vlakov, segrevanje, ogenj, odprta kurišča, namerni požigi). Po analizah ostaja večina vzrokov požarov neznana.

Zavod za gozdove Slovenije v skladu z 12. členom Pravilnika o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09, 31/16 in 52/22) v okviru izdelave gozdnogospodarskih načrtov ter po posebni metodi

in na podlagi dolgoletnih statističnih podatkov ogrožene gozdove razvrstil po stopnji potencialne ogroženosti v štiri stopnje in sicer:

Tabela 1: Stopnje potencialne ogroženosti gozdov

STOPNJA	POŽARNA OGROŽENOST
1. stopnja	zelo velika požarna ogroženost gozdov
2. stopnja	velika požarna ogroženost gozdov
3. stopnja	srednja požarna ogroženost gozdov
4. stopnja	majhna požarna ogroženost gozdov

1. Zelo velika požarna ogroženost

V to stopnjo se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer stalna nevarnost gozdnih požarov pomeni resno grožnjo njihovemu ekološkemu ravnovesju, varnosti ljudi in premoženja v gozdu in gozdnemu prostoru ali predstavlja stalno nevarnost za pospeševanje nepovratnih degradacijskih procesov v gozdu in gozdnem prostoru.

2. Velika požarna ogroženost

V to stopnjo se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer občasna nevarnost gozdnih požarov pomeni resno grožnjo njihovemu ekološkemu ravnovesju, varnosti ljudi in premoženja v gozdu in gozdnem prostoru ali predstavlja nevarnost za pospeševanje nepovratnih degradacijskih procesov v gozdu in gozdnem prostoru.

3. Srednja požarna ogroženost

V to stopnjo se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer nevarnost gozdnih požarov ni stalna ali občasna, predstavlja pa resno grožnjo gozdnim ekosistemom.

4. Majhna požarna ogroženost

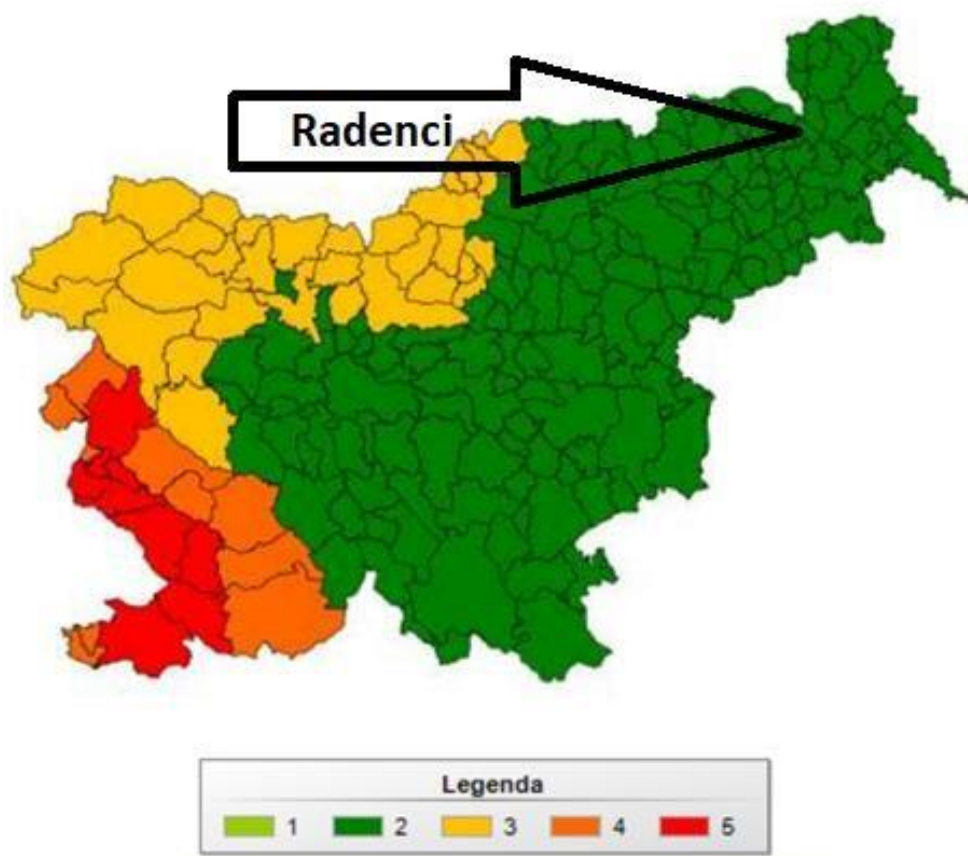
V to stopnjo ogroženosti se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, ki niso razvrščena v nobeno drugo stopnjo.

Pri izdelavi ocene potencialne ogroženosti gozdov so upoštevani naslednji parametri:

- drevesna vrsta,
- starost sestojev,
- srednja letna temperatura,
- srednja letna količina padavin,
- srednja letna relativna vlažnost zraka,

- moč in pogostost vetra,
- periodičnost sušnih obdobj,
- matični substrat in vrsta tal,
- ekspozicija,
- nadmorska višina,
- nagib,
- urejenost gozdov in gozdna higiena.

Slika 1: Karta požarne ogroženosti gozdov v občini Radenci

1 – zelo majhna, 2 – majhna, 3 – srednja, 4 – velika, 5 – zelo velika

Vir: Zavod za gozdove Slovenije 2022.

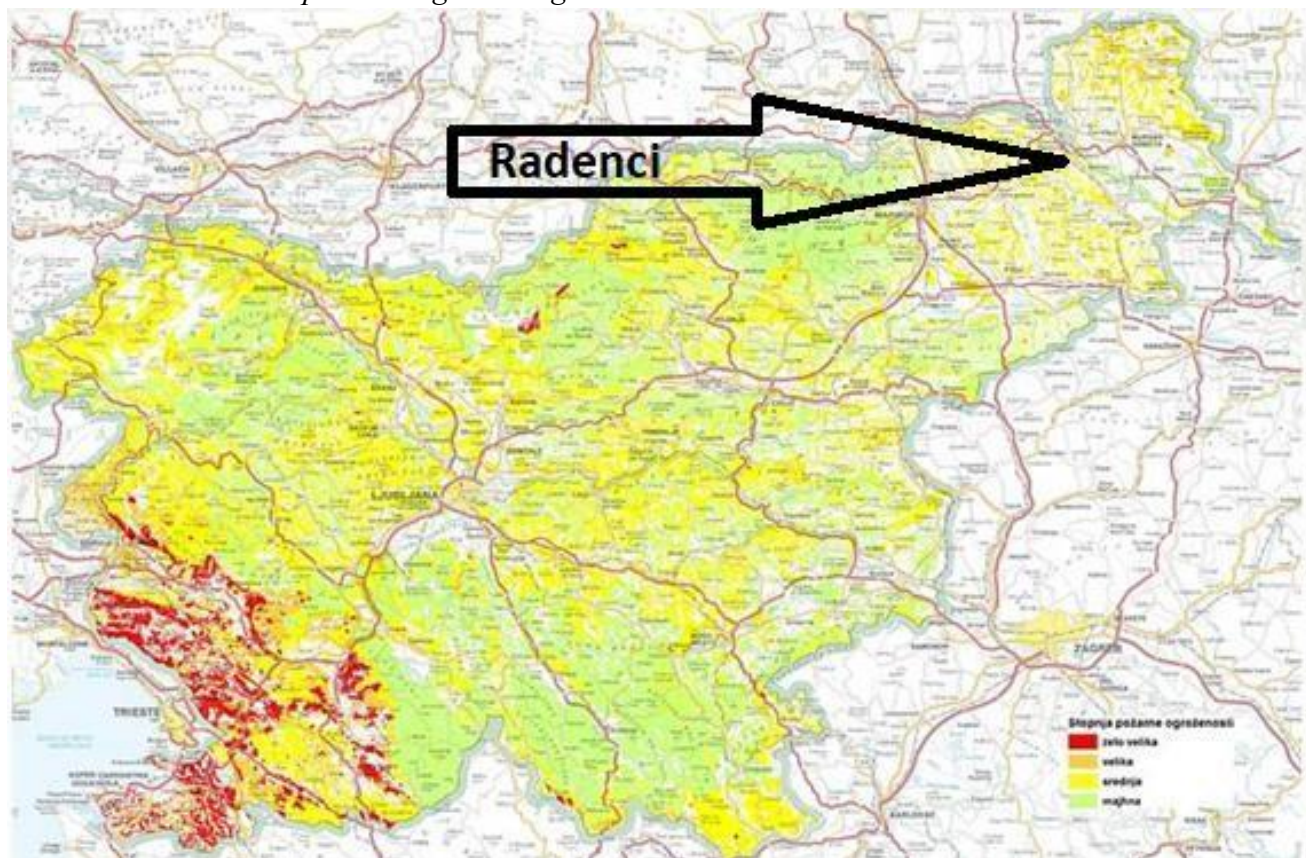
Tabela 2: Površina gozda po stopnjah požarne ogroženosti gozda

Površina gozda po stopnjah požarne ogroženosti gozda (ha)					
	1. zelo velika	2. velika	3. srednja	4. majhna	5. skupaj

Radenci			809		809
----------------	--	--	-----	--	-----

Vir: Zavod za gozdove Slovenije 2022.

Slika 2: Vektorska slika požarno ogroženih gozdov

Stopnja ogroženosti občine Radenci

Državna ocena ogroženosti pred požari razvršča občine in izpostave Uprave RS za zaščito in reševanje v naslednje razrede in stopnje ogroženosti:

Tabela 3: Razredi in stopnje ogroženosti občin in izpostav Uprave RS za zaščito in reševanje

RAZRED OGROŽENOSTI	STOPNJA OGROŽENOSTI
1	Zelo majhna
2	Majhna
3	Srednja
4	Velika

5	Zelo velika
---	-------------

Občina Radenci je uvrščena v drugi razred ogroženosti. Na teh območjih je požarov v naravnem okolju, zlasti obsežnejših, v splošnem precej manj, pa tudi delež gozda, kot najpomembnejše kategorije naravnega okolja, je nižji kot na primer v občinah, ki sodijo v četrti ali tretji razred ogroženosti, zato so tudi škode ob požarih v naravnem okolju navadno manjše. V prvi razred ogroženosti ni uvrščena nobena občina, saj se vsaj manjši požari v naravnem okolju ob za njihov nastanek ugodnih vremenskih razmerah (predvsem v prvi polovici pomladi ter poleti) lahko kjerkoli v državi pojavijo v večjem številu.

Tabela 4: Ogroženost občine Radenci

Občina	Površina občine v km ²	Število ljudi	Gostota poseljenosti	Razred ogroženosti
Radenci	34	5.130	150	2

1.7 Sklepne ugotovitve

Iz analize posameznih požarov, odprtosti prostora in požarne ogroženosti smo zaključili naslednje:

- Možnosti za nastanek velikega požara v naravnem okolju je na območju občine Radenci majhna, vendar pa lahko predstavlja problem ob ugodnih pogojih za gorenje in širjenje požara posebej pa na območju naslednjih rajonov:
 - območje ob cestnem in železniškem omrežju,
 - v strnjenih naseljih, - v industrijskih obratih.
- Vsak požar v požarno zelo ogroženem naravnem okolju se potencialno lahko razvije v požar velikih razsežnosti, ki ga lahko omejimo le s hitro in ustrezno intervencijo.
- Na območju občine Radenci mora biti vedno na razpolago dovolj gasilcev v pripravljenosti za zadušitev požara v začetni fazi. Na splošno je problematičen delovni čas, ko so prostovoljci večinoma v službah in se lahko redkoma odzovejo na poziv.
- Sodelovanje prostovoljnih GE z osrednjo enoto PGD Radenci-Boračeva je ob velikem požaru v naravi zelo pomembno, ker se tako zagotavlja hiter odziv na intervencijo, ki je učinkovita, v kolikor je v začetni fazi požara in taktično tako zastavljena, da prepreči širitev požarnega območja.
- Preventivni ukrepi za varstvo pred požarom, ki jih izvajajo lastniki oziroma upravljavci gozda in drugih zemljišč so naslednji:
 - redno odstranjevanje suhih organskih snovi,

- vzdrževanje prevoznih in pohodnih poti,
 - čiščenje požarnovarnostnih pasov ob železniških progah,
 - graditev in vzdrževanje protipožarnih presekov, vodnih jarkov in drugih tehničnih objektov,
 - organiziranje požarne straže.
- V Sloveniji izračunava stopnje požarne ogroženosti Urad za meteorologijo pri Agenciji RS za okolje (ARSO). Uprava RS za zaščito in reševanje na podlagi pridobljenih podatkov in v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Zavodom za gozdove Slovenije ali na predlog občin ugotavlja in razglša veliko ali zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja za določeno območje ali za celo Slovenijo. Pri ugotavljanju stopnje požarne ogroženosti naravnega okolja se upoštevajo vremenske razmere, podnebne značilnosti, struktura vegetacije v gozdovih in na kmetijskih zemljiščih, vegetacijsko obdobje in ureditev prostora.

Z razglasitvijo požarne ogroženosti, URSZR prebivalcem posreduje tudi navodila in ukrepe za varstvo pred požarom v naravnem okolju.

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1. Temeljne ravni načrtovanja

Načrt zaščite in reševanja ob požaru se izdela na vseh ravneh (obrat, lokalna skupnost in država).

Načrt zaščite in reševanja ob požaru oziroma industrijski nesreči izdelajo gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije na območju občine Radenci za požar oziroma drugo nesrečo, ki jo lahko povzročijo s svojo dejavnostjo in lahko ogrozi ljudi, živali, premoženje, kulturno dediščino ali okolje zunaj območja organizacije.

Država izdela načrt zaščite in reševanja ob požaru, ki bi lahko prizadel več občin ali presegel zmoglosti ukrepanja občine Radenci.

2.2. Načela zaščite, reševanja in pomoči

- **Načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev:** Pri zaščiti, reševanju in nujenju pomoči prizadetim, je občina dolžna uporabiti najprej svoje sile in sredstva, nato zaprosi za pomoč sosednje občine in le če te ne zadoščajo niti ni zadostno vključevanje sil in sredstev sosednjih občin, se vključi v pomoč in reševanje regija in država.
- **Načelo pravice do varstva ob nesreči:** Po zakonu ima vsak zagotovljeno pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Tudi pri teh nesrečah ima reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi ukrepi.
- **Načelo pomoči:** Ob nesreči je vsak dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih. Vsaka pomoč je načeloma brezplačna.
- **Načelo humanosti:** Vse dejavnosti ZRP so človekoljubne narave.
- **Načelo preventive.** Občina v okviru svojih pristojnosti izvaja ukrepe, ki zmanjšujejo posledice, aktivnosti s katerimi spremlja stanje na ogroženem območju.
- **Načelo javnosti:** Občina je dolžna, da v okviru svojih pristojnosti seznani prebivalce z nevarnostjo in z ukrepi, ki so predvideni za preprečevanje in odpravljanje posledic nesreč.
- **Načelo hitre intervencije:** Da bi preprečili ali vsaj ublažili posledice nesreče, je treba ukrepati hitro in učinkovito. Zato morajo biti sile za ZRP organizirane, opremljene in usposobljene tako, da se lahko odzovejo v najkrajšem času.

3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1. Temeljne podmene načrta

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob požaru se uporabi takoj, ko je treba reševati ali zaščititi življenja ali imetje prizadetih na območju občine Radenci.

Varstvo pred požarom v celoti obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti za ZRP ter odpravljanje posledic požara in obnovo. S tem načrtom se urejajo le ukrepi in dejavnosti za ZRP ter zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje na prizadetih območjih.

Temeljne predpostavke občinskega načrta zaščite in reševanja ob požaru so:

- Varstvo pred požarom v okviru svojih pravic in dolžnosti oziroma pristojnosti zagotavlja občina, prebivalci, prebivalci prostovoljno organizirani v različnih društvih in drugih nevladnih organizacijah, ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito in reševanje.
- Občinski delni načrt ZiR ob požaru se aktivira, ko se zaradi posledic požara vključijo v izvajanje zaščite, reševanja in pomoči občinske sile za zaščito, reševanje in pomoč.
- Občinski delni načrt ZiR ob požaru je izdelan za požar, ki je večjega obsega. Načrt se začne izvajati glede na razmere na posameznem območju in glede na zmožnost ukrepanja lokalne skupnosti. Če lokalni viri ne zadoščajo za učinkovito izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči, se lahko uporabijo potrebne sile sosednjih občin in sredstva oziroma regijskih sil.
- Za preprečevanje in zmanjšanje škode zaradi požara ter za zaščito prebivalstva je nujno tako v občini kot v posameznih organizacijah in državnih organih pravočasno opozarjanje na nevarnost nastanka požara. Na podlagi obvestil in opozoril lahko ljudje in skupnosti pravočasno izvedejo učinkovite preventivne ukrepe in se pripravijo tudi na možne posledice.
- Hitro odkritje požara omogoča uspešno gašenje. Pravočasno aktiviranje gasilcev in drugih sil za zaščito in reševanje pa omogoča hitro in uspešno intervencijo preden se požar razširi na veliko površino.
- Življenja ljudi v bližnjih naseljih so ob požaru večjega obsega ogrožena zaradi velike količine dima in visoke temperature, ki nastaja pri gorenju. Zato so v načrtu predvideni tudi ukrepi za zaščito prebivalcev.

3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči

Požare je težko predvideti, vendar je z doslednim beleženjem vseh požarov (ne glede na nastale posledice) in natančnim spremljanjem statističnih podatkov o nesrečah, možno predvidevati nesreče z večjo natančnostjo.

Prav tako je možno nesreče predvideti v izrednih situacijah pri virih nevarnosti in sicer:

- uvajanje sprememb v proizvodnjah oz. delovnih postopkih, z vnetljivimi snovmi, ki še niso bile v uporabi;
- izvajanje večjih vzdrževalnih del z uporabo vročih postopkov (elektro ali plamensko varjenje, plamensko rezanje, brušenje z nastajanjem isker...) v organizacijah z vnetljivimi snovmi;
- dobave večjih količin oz. spremenjenega načina dobavljanja ali pretakanja vnetljivih snovi v podjetja.

Tabela 5: Stopnja ogroženosti pred požari in ukrepi

Stopnja tveganja	Nivo tveganja	Ukrepi
1	Zanemarljiva do nizka	POSEBNI UKREPI ALI AKTIVNOSTI NISO POTREBNI Stanje je dobro, tveganje je neznatno in brez nadaljnega nadzora stanja sprejemljivo, pričakovana škoda ob nesrečah je minimalna.
2	Nizka do srednja	Stanje ni idealno, obstajajo nepotrebne ali nepomembne obremenitve/nevarnosti, tveganje je sprejemljivo ob nadzoru stanja, pričakovana je manjša škoda. POTREBNA JE SKRB ZA NADZOROVANJE STANJA; SMISELNO JE PROUČITI MOŽNOST SPREMEMBE TEHNOLOŠKIH POSTOPKOV
3	Srednja	Tveganje je zmerno, stanje je sicer v mejah predpisov, vendar je ob nesrečah pričakovati škodo tudi izven objektov organizacije. POTREBEN JE PAZLJIV IN TRAJEN NADZOR STANJA; PROUČITI UKREPE IN ROKE ZA ZMANJŠANJE NEVARNOSTI/GROŽENJ
4	Srednja do visoka	Tveganje ni sprejemljivo; stanje je delno v skladu s predpisi ali splošno priznanimi normami, posledice nesreče bistveno vplivajo na okolico. POTREBNI SO UKREPI V NAJKRAJŠEM ČASU; TREBA JE DOLOČITI UKREPE, DOLOČITI ROKE IN ODGOVORE TER SREDSTVA ZA IZVEDBO

5	Visoka	Tveganje ni sprejemljivo, predpisi ali splošno priznane norme so pomembno kršene, ob nesrečah so verjetne težke/usodne posledice v okolici.
		POTREBNA JE TAKOJŠNJA PREKINITEV DELA, TAKOJŠNJA USTAVITEV ALI TAKOJŠNJE UKREPANJE; TAKOJ DOLOČITI ODGOVORNE ZA UKREPANJE IN IZVEDBO.

Ukrepi v primeru požara so odvisni od ugotovljene stopnje nevarnosti. Možne nesreče ob požaru delimo v tri stopnje, na osnovi katerih so predvidene tudi tri stopnje ukrepanja, in sicer:

I. stopnja nevarnosti-požar majhne razsežnosti

Požar in njene posledice so obvladljivi z osnovnimi ukrepi in s silami na nivoju občine, občani in PGD samostojno ukrepajo in preprečijo nadaljnji razvoj nesreče. Obvestilo o nesreči posredujejo na center za obveščanje. O nesreči vodja intervencije izdela zapisnik, izvod zapisnika se dostavi odgovorni osebi za zaščito in reševanju občine Radenci.

II. stopnja nevarnosti-požar srednje razsežnosti

Požar in njegove posledice niso obvladljivi z osnovnimi ukrepi in silami, vodja intervencije zahteva pomoč drugih sil ZRP občine. Ekipe z ukrepi in sredstvi požar pogasijo. O nesreči vodja intervencije izdela zapisnik, izvod zapisnika se dostavi odgovorni osebi za zaščito in reševanje občine Radenci.

III. stopnja nevarnosti-požar velike razsežnosti

Požara oz. eksplozije in njenih posledic občinske sile ZRP ne obvladajo. Obvestilo o požaru posredujejo regijskemu centru za obveščanje, ki obvešča oz. aktivira gasilska društva sosednjih občin. O nesreči vodja intervencije izdela zapisnik, izvod zapisnika se dostavi odgovorni osebi za zaščito in reševanje občine Radenci. Ko je za posamezno območje v naravnem okolju razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost, je prepovedano:

- kuriti, sežigati ali uporabljati odprti ogenj,
- puščati ali odmetavati goreče ali druge predmete ali snovi, ki lahko povzročijo požar.

Odziv na požar v naravnem okolju je odvisen od velikosti in pričakovanih posledic požara v naravnem okolju. Glede na velikost in potrebne sile za obvladovanje požara v naravnem okolju ločimo:

1. MAJHEN POŽAR – ogenj gori na površini z manjšim do srednjim plamenom, pri tem zgori nekaj kompaktnega organskega goriva. Kontrola požara ni težka, požar se pogasi z manjšimi do srednje velikimi naporji. Požar lahko ogroža ali zajame naselja na tem območju, pride lahko do prekinitev komunikacij, motena je lahko oskrba z električno energijo, plinom in vodo.

Praviloma je to požar do 50 ha površine.

Požar gasijo razpoložljive gasilske enote v občinah po potrebi v sodelovanju z drugimi silami za zaščito, reševanje in pomoč.

2. SREDNJE VELIK POŽAR - ogenj gori na površini s srednjim plamenom, pri tem zgori nekaj kompaktnega organskega goriva. Kontrola požara ni težka, požar se pogasi s srednje velikimi napori. Požar lahko ogroža ali zajame naselja na tem območju, pride lahko do prekinitev komunikacij, motena je lahko oskrba z električno energijo, plinom in vodo.

Praviloma je to požar nad 50 do 100 ha površine.

Požar gasijo razpoložljive gasilske enote v občinah v sodelovanju z drugimi silami za zaščito, reševanje in pomoč.

3. VELIK POŽAR - v požaru zgori veliko organskega goriva, kontrola požara je težka, za gašenje požara je potrebno vložiti velike napore in veliko sredstev. Požar lahko ogroža ali zajame naselja, lahko pride do prekinitev komunikacij, motena je lahko oskrba z električno energijo, plinom in vodo.

Praviloma je to požar, ki zajame od 100 do 600 ha površine ali dva ali več istočasnih požarov, ki zajemajo 50 do 100 ha površine in so pri gašenju požara že uporabljene vse razpoložljive lokalne gasilske enote. Sem sodi tudi požar v visokogorju.

Glede na razmere, oceno vodje intervencije in napoved razvoja dogodkov, trajanje požara, se lahko v gašenje velikega požara vključijo tudi gasilske enote in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč iz drugih regij.

4. ZELO VELIK POŽAR - v požaru zgori zelo veliko organskega goriva, ogenj zajame srednje in debelo gorivo. Požar se razširi tudi na normalno vlažna območja. Kontrola požara je izjemno težka, za gašenje požara je potrebno vložiti izredno velike napore in angažirati vsa razpoložljiva sredstva. Požar lahko ogroža ali zajame naselja na tem območju, pride lahko do prekinitev komunikacij in motena je lahko oskrba z električno energijo, plinom in vodo.

Praviloma je to požar, ki zajame nad 600 ha površine.

Požar gasijo gasilske enote iz več regij v sodelovanju z drugimi silami za zaščito, reševanje in pomoč.

Vsak požar v času povečane požarne ogroženosti, se potencialno lahko razvije v požar velikih razsežnosti. To se lahko prepreči le s hitro intervencijo na mestu požara.

- V prostoru mora biti vedno na razpolago dovolj gasilcev za zadušitev požara v začetni fazi. Na splošno je problematičen delovni čas, ko so prostovoljci večinoma v službah in vse težje odidejo na požare. Poklicnih gasilcev je premalo za pokrivanje celotnega prostora, vendar pa so zelo pomembni za hitro intervencijo, katera je lahko v začetni fazi požara zelo učinkovita.

- Preventivni ukrepi za varstvo pred požarom, ki jih izvajajo lastniki oziroma upravljavci gozda in drugih zemljišč ter lokalne skupnosti, so naslednji:
 - redno odstranjevanje suhih organskih predmetov,
 - vzdrževanje prehodnih prevoznih poti,
 - čiščenje požarnovarnostnih pasov ob železniških progah,
 - vzdrževanje požarno varnostnih pasov med objekti in gozdom,
 - določitev pristajalnih mest za helikopterje in mest za zajemanje vode, ki se določijo na kraju samem.
- Ob velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju govorimo, ko je takega obsega, da je za njegovo obvladovanje in nadzor treba uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva.

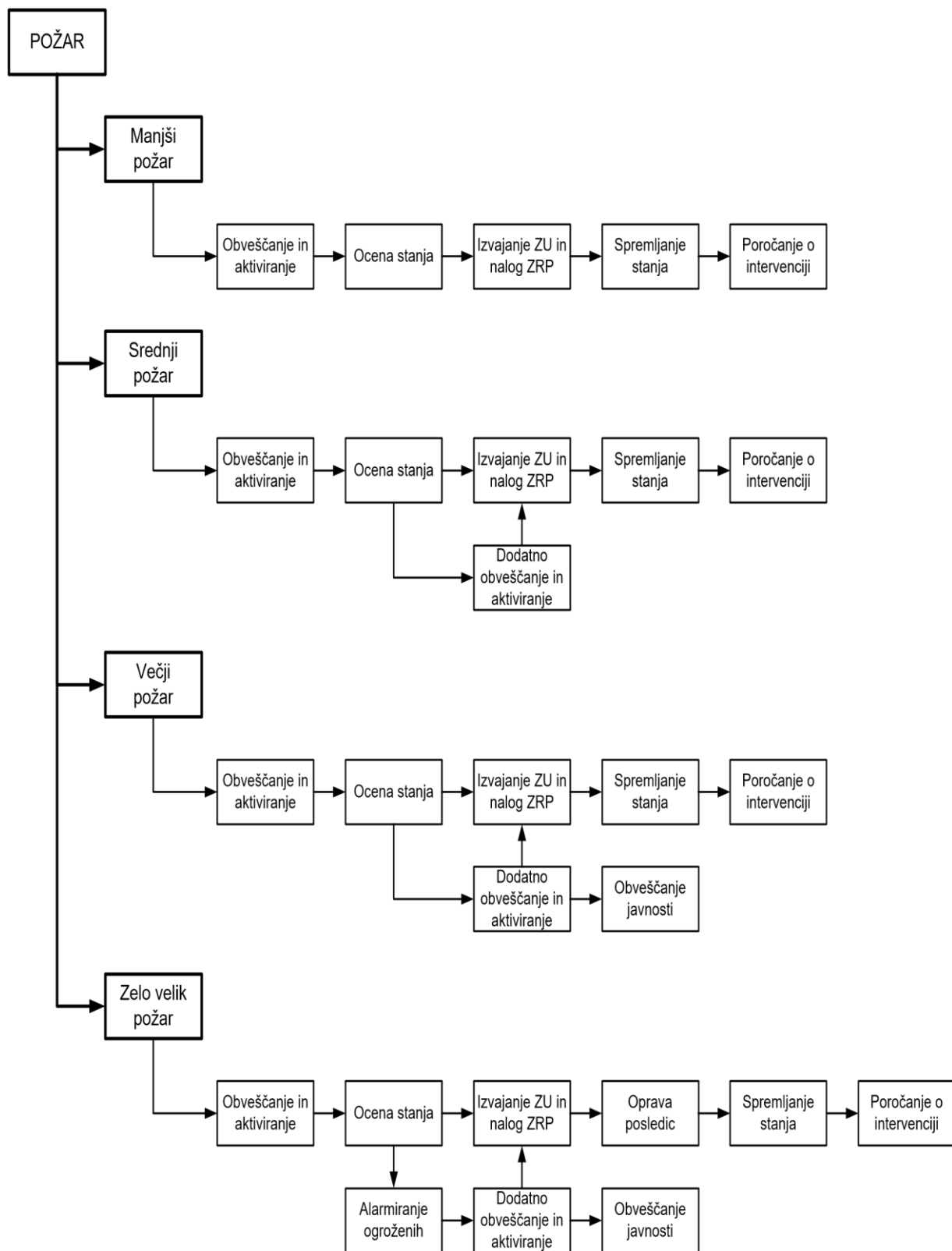
Za obvladovanje velikega požara v naravnem okolju je največkrat potrebna gasilska intervencija, v kateri sodelujejo poleg gasilskih enot in drugih zmogljivosti občine ali več občin, še gasilske enote sosednjih občin.

3.3 Koncept odziva

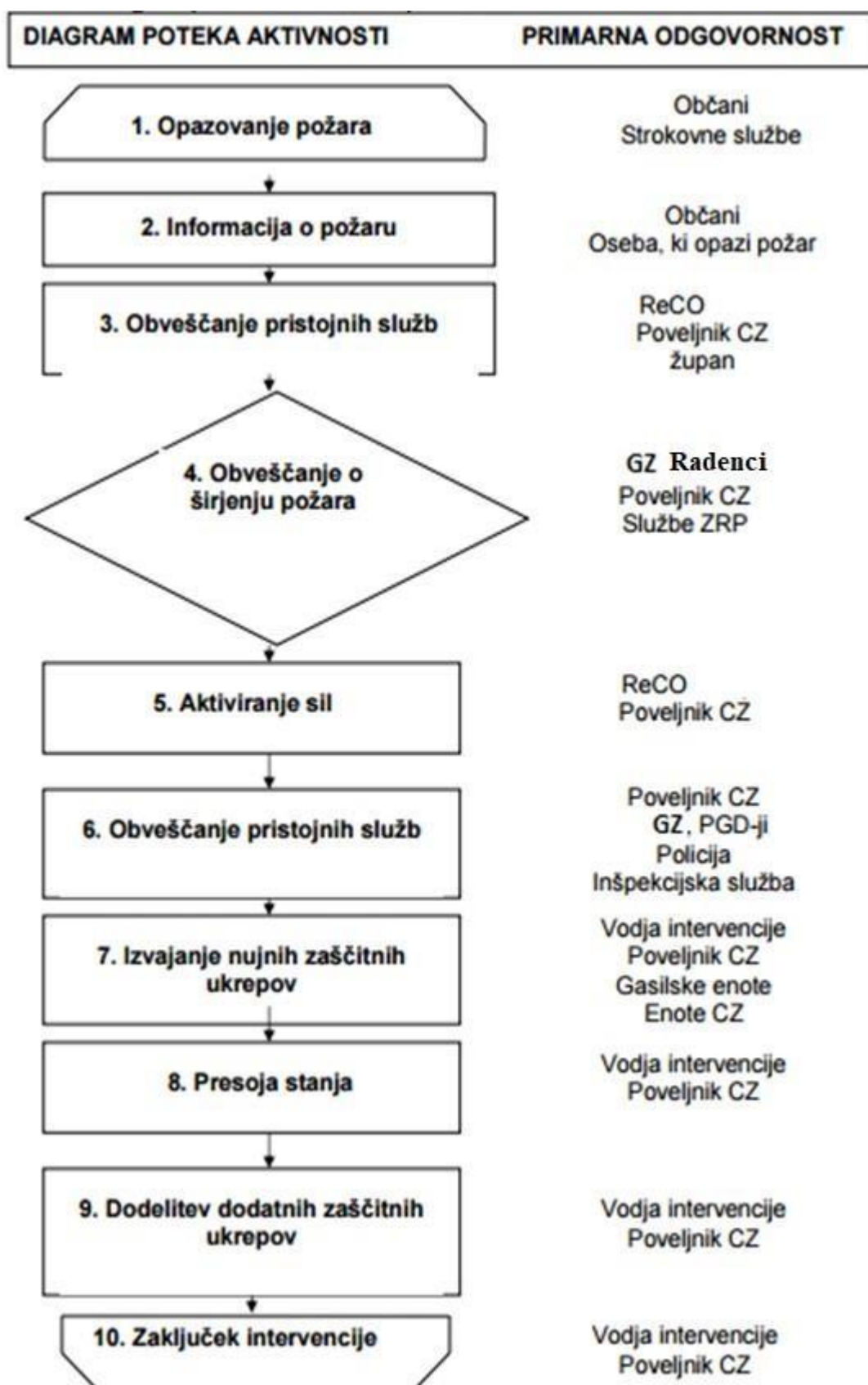
Glede na velikost požarov se intervencije izvajajo v različnem obsegu:

- **Manjši požari** - Rutinske intervencije katere dnevno rešujejo redne službe (gasilci, policija in nujna medicinska pomoč).
- **Srednji požari** - Intervencije v katere se vključuje več služb in je nesreča obvladljiva z viri na nivoju občine.
- **Večji požari** - Za obvladovanje nesreče občinski viri ne zadoščajo in je potrebna širša pomoč sosednjih občin (iz cele regije).
- **Zelo veliki požari** - Sposobnost občine za ukrepanje je omejena, večji del virov se zagotovi iz sosednjih občin na območju regije in širše (iz več regij).

Shema 1: Koncept odziva ob požaru

Shema 2: Diagram poteka aktivnosti ob požaru

1. Opazovanje požara na teritoriju občine Radenci izvajajo občani, slučajno prisotni in strokovne službe.

2. Oseba, ki opazi nesrečo oz. požar, to informacijo posreduje na ReCO Murska Sobota (št.112). Od prijavitelja nesreče je potrebno pridobiti potrebne podatke o požaru.
3. ReCO Murska Sobota na podlagi pridobljenih podatkov o požaru obvesti poveljnika GZ in CZ.
4. Če se požar širi, vodja intervencije o tem obvesti poveljnika CZ in ReCO Murska Sobota, ta po dogovoru z vodjem intervencije aktivira enote sosednjih društev.
5. ReCO Murska Sobota aktivira društva iz sosednjih GZ.
6. ReCO Murska Sobota obvešča organe za zaščito in reševanje po svojih načrtih. O stanju obvesti poveljnika CZ, župana, PGD, policijo, na zahtevo vodje intervencije tudi inšpekcijsko službo.
7. Poveljnik CZ pokliče vodjo intervencije in se po potrebi v dogovoru z vodjo intervencije aktivira NMP. Poveljnik CZ obvešča tudi odgovorno osebo ZiR občine Radenci.
8. Presojajo stanja, ki je rezultat analize in preiskav ter zapis odrejenih ukrepov, izvede vodja intervencije ali poveljnik CZ.
9. Vodja intervencije ali poveljnik CZ dodeli dodatne zaščitne ukrepe.
10. Zaključek intervencije določi vodja intervencije ali poveljnik CZ. Naredi se poročilo o intervenciji.

3.4. Uporaba načrta

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob požaru predvideva različne nivoje ukrepanja glede na velikost požara in se smiselno uporablja tudi pri manjših požarih. Organizacijo, obveščanje in aktiviranje ter delovanje gasilskih enot ob požaru na območju občine Radenci določa operativni gasilski načrt.

Načrt zaščite in reševanja ob požaru se prične izvajati pri požarih, kjer redne službe ne morejo z razpoložljivimi viri uspešno izvesti intervencijo. Odločitev o aktiviranju načrta sprejme poveljnik Civilne zaščite, direktor občinske uprave ali župan.

4 ORGANIZACIJA IN IZVEDBA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA

4.1. Opazovanje in obveščanje

Vsakdo, ki opazi ali izve za požar mora o tem takoj obvestiti pristojni center za obveščanje na telefonsko številko 112.

Občina Radenci ob razglasu velike požarne ogroženosti na svojem območju organizira opazovanje in obveščanje o nevarnosti požara. Pri obveščanju sodelujejo z ReCO Murska Sobota, lastniki oziroma upravljavci gozdov in drugih zemljišč, inšpektorji varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, kmetijskimi in gozdarskimi inšpektorji, delavci Zavoda za gozdove Slovenije - Območne enote Murska Sobota, kmeti, gasilci, policijo, pripadniki CZ in drugimi organizacijami, ki so prisotne v naravnem okolju (lovci, taborniki, skavti, pohodniki ...).

V sistem opazovanja in obveščanja se vključi PGD Radenci-Boračevo. Po presoji in pripravljenosti na sodelovanje lahko v opazovanje in obveščanje vključimo tudi druge, kot so radioamaterji in lastniki posameznih CB-postaj ter druga društva in posamezniki.

Ob razglašeni požarni ogroženosti naravnega okolja, na javnih in drugih prireditvah ter po požaru, organizirajo GZ in druga prostovoljna gasilska društva požarno stražo.

V skladu z načelom preventive pa je vsakdo dolžan spremljati razmere in o dogodku obvestiti ReCO. Informacijo o požaru oseba, ki požar opazi, posreduje na center za obveščanje na tel. št. 112. Od prijavitelja nesreče je potrebno pridobiti potrebne podatke o nesreči.

4.1.1 Obveščanje pristojnih organov

Po vsakem opravljenem prvem ogledu in oceni poveljnik GZ obvesti ReCO, ki obvesti poveljnika CZ, ta pa obvesti odgovorne osebe Občine Radenci (župana in direktorja občinske uprave). Odgovorna oseba Občine Radenci odloča o nadaljnjem obveščanju pristojnih. Za to opravi ogled in oceno situacije, se posvetuje z vodjo intervencije in pridobi druge potrebne informacije glede na časovni potek požara in ogroženost objektov.

Na zahtevo vodje intervencije ReCO Murska Sobota obvešča tudi inšpekcijske službe in izvajalce javnih služb, če se ugotovi, da so potrebne na kraju nesreče.

4.1.2 Obveščanje prebivalcev na ogroženem območju

V času požara, vodja intervencije z vodstvom intervencije posreduje podatke regijskemu centru za obveščanje, ki te podatke zbira in obdeluje in v skladu z navodilom za obveščanje obvešča pristojne.

V primeru srednje velikega požara v naravnem okolju ali ob nastanku verižne nesreče, ko je aktiviran občinski štab CZ, o izvajanju intervencije in potrebi po pomoči vodja intervencije z

vodstvom intervencije obvešča pristojni štab CZ, ki te podatke zbira, jih obdeluje, nudi ustrezno strokovno in drugo pomoč ter o tem obvešča župana, ReCO in nadrejeni štab CZ.

D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D – 8	Navodilo za obveščanje ob nesreči

4.1.3 Obveščanje ogroženih prebivalcev in širše javnosti

Za obveščanje širše javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti sta odgovorna župan in poveljnik CZ občine Radenci, v skladu s svojimi pristojnostmi.

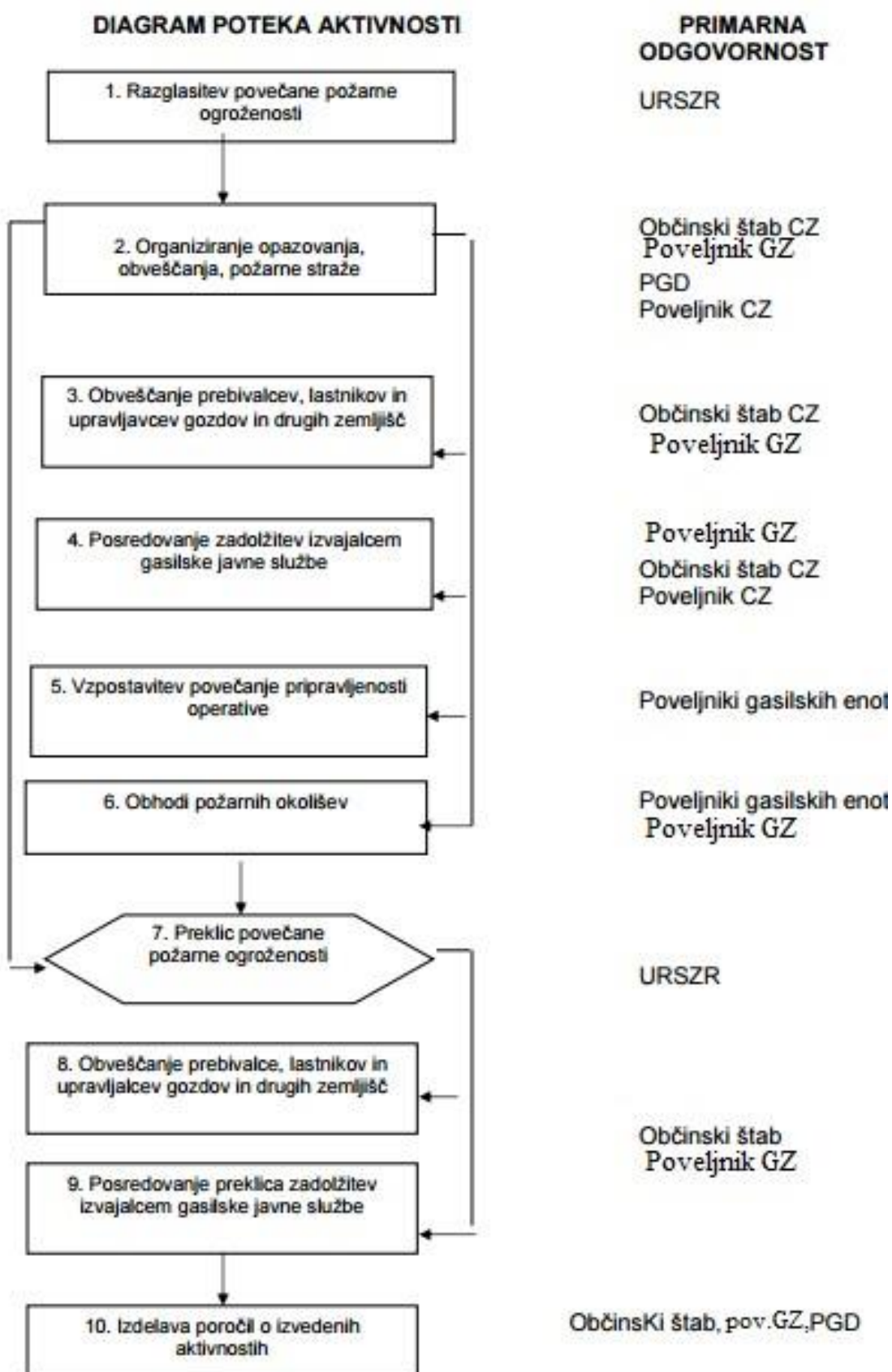
Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo po predpisih (25. člen Zakona o medijih, Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US, 67/19 – odl. US in 82/21) na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo, povezano z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države. V takih primerih se sporočilo najprej pošlje za takojšnjo objavo naslednjim medijem:

- Televizija Slovenija – vsi programi,
- Radio Slovenija – vsi programi,
- Slovenska tiskovna agencija (STA),
- Radio Murski val,
- Radio Maxi,
- Spletna stran občine Radenci,
- FB Občine Radenci - ostali mediji.

P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
------	---

Shema 3: Obveščanje ob razglasitvi povečane požarne ogroženosti v naravnem okolju

Obveščanje ob razglasitvi povečane požarne ogroženosti v naravnem okolju

1. Razglasitev povečane požarne ogroženosti naravnega okolja

Veliko ali zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja lahko skladno z razvojem razmer v naravi oziroma na podlagi poročil Agencije RS za okolje razglasi URSZR. Požarno ogroženost lahko razglasi tudi župan občine Radenci. ReCO o razglasitvi, ki jo objavi URSZR ali Občina in ki velja za območje občine Radenci, obvesti poveljnika GZ Radenci in štaba CZ občine Radenci. Poveljnik GZ Radenci obvesti občinska prostovoljna gasilska društva ter državne organe, organizacije, podjetja in zavode po svojih načrtih.

2. Organiziranje opazovanja, obveščanja, požarne straže

Občinski štab CZ preko javnih medijev obvesti prebivalce, lastnike in upravljavce gozdov in drugih zemljišč. Pri posredovanju obvestil se usklajuje z ReCO. Aktivnosti v času povečane nevarnosti za nastanek požara usklajuje poveljnik GZ. Požarno stražo oziroma poostreno opazovanje v času razglasa povečane požarne ogroženosti opravljajo gasilske enote na svojih operativnih območjih.

3. Obveščanje prebivalcev, lastnikov in upravljavcev gozdov in drugih zemljišč

Občinski štab CZ (GZ, občinska uprava) preko javnih medijev obvesti prebivalce, lastnike in upravljavce gozdov in drugih zemljišč o objavljenem razglasu. Vsebina in pogostost objave obvestila se prilagaja razmeram. Po potrebi posreduje prebivalcem dodatna opozorila in navodila za ravnanje.

4. Posredovanje zadolžitve izvajalcem gasilske javne službe

Poveljnik GZ ustno in pisno posreduje zadolžitve v zvezi z izvajanjem požarne straže gasilskim enotam. Poveljnik GZ spremlja izvajanje aktivnosti. Poveljniki PGD vodijo izvajanje požarne straže na svojem požarnem okolišu.

5. Vzpostavitev večje pripravljenosti operative

Gasilske enote v času razglasa zagotavljajo stalno dosegljivost odgovornih oseb in večjo pripravljenost gasilske operative. Poveljniki gasilskih enot občine preverijo dosegljivost operativnih članov enote, preverijo opremo in druga sredstva in zagotovijo povečano stopnjo pripravljenosti operativnih članov enote. Število operativnih članov enote, ki so v povečani stopnji pripravljenosti, mora zadostovati za en izvoz.

6. Obhodi požarnih okolišev

Obhode izvajajo člani prostovoljnih gasilskih društev. Poveljniki gasilskih enot občine organizirajo obhode ogroženih območij na operativnem območju svojega društva. Ob izvozu morajo s seboj imeti opremo za gašenje začetnih požarov. O vsakem izvozu obvestijo ReCO in vodijo posebno evidenco. ReCO obveščajo o stanju in dogodkih na svojem območju ter o kršitvah prepovedi kurjenja obveščajo pristojne nadzorne organe. Ob opažanju požara pristopijo h gašenju in obvestijo ReCO.

7. Preklic povečane požarne ogroženosti naravnega okolja

Preklic požarne ogroženosti sprejme URSZR. ReCO o preklicu, ki jo objavi URSZR in velja za območje občine Radenci, obvesti štab CZ občine Radenci, poveljnika GZ Radenci ter državne organe, organizacije, podjetja in zavode po svojih načrtih.

8. Obveščanje prebivalcev, lastnikov in upravljavcev gozdov in drugih zemljišč

Štab CZ občine Radenci preko javnih medijev obvesti prebivalce, lastnike in upravljavce gozdov in drugih zemljišč o objavljenem preklicu.

9. Posredovanje preklica zadolžitev izvajalcem gasilske javne službe

Poveljnik GZ ustno posreduje preklic zadolžitev v zvezi z izvajanjem požarne straže gasilskim enotam.

10. Izdelava poročil o izvedenih aktivnostih

Na podlagi evidence opravljenih opazovanj in povzetih ukrepov v času razglasa, prostovoljne gasilske enote izdelajo poročilo in ga posredujejo poveljniku GZ, ki izdela zbirno poročilo in ga posreduje štabu CZ občine Radenci.

4.2 Alarmiranje

Na podlagi zbranih podatkov in dejanske potrebe, regijski center za obveščanje Murska Sobota izvede alarmiranje ob nevarnosti na ogroženih območjih požara z alarmnimi napravami, v skladu z navodili in pristojnostmi. Ob nevarnosti požara so lahko ogrožena življenja ljudi, oziroma je potrebno začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov. Prebivalce se opozori na bližajočo nevarnost s sirenami, z alarmnim znakom za preplah. Alarmiranje odredi na podlagi lastne presoje vodja intervencije, poveljnik CZ občine Radenci ali župan občine Radenci.

Regijski center za obveščanje Murska Sobota mora takoj po znakih »opozorilo na nevarnost« ali »neposredna nevarnost« posredovati obvestilo po radiu, televiziji oziroma na drug predviden način, o vrsti nevarnosti in posredovati napotke za ravnanje.

5 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

5.1 Ukrepi zaščite in reševanja

Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za življenje ter zagotovijo pogoji za trajno obnovo prizadetega območja. Dejavnosti za zagotovitev osnovnih življenjskih pogojev obsegajo zlasti oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili, električno energijo, ureditev nujnih prometnih povezav, komunalnih storitev, oskrbo živali in nujno zavarovanje kulturne dediščine. Izvajanje zaščitno-reševalnih ukrepov v prizadeti občini je v pristojnosti občine. V kolikor občina Radenci s svojimi silami in sredstvi ne zmore izvesti zaščitnih ukrepov, zaprosi za pomoč pomursko regijo.

Zaščitni ukrepi

Za primer požara in drugih posledic, ki jih lahko požar povzroči, se načrtujejo naslednji zaščitni ukrepi:

Tabela 6: Zaščitni ukrepi

Oznaka	Zaščitni ukrep	Izvajalci
5.1.1	Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi	Posamezni organi glede svoje pristojnosti
5.1.2	Evakuacija	Vodja intervencije Poveljnik CZ Župan
5.1.3	Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev	Poveljnik CZ Župan
5.1.4	Radiološka, kemična in biološka zaščita	Podjetja z nevarnimi snovmi Poklicne enote RKB, enote CZ
5.1.5	Zaščita kulturne dediščine	Lastniki in uporabniki oz. upravljalci kulturne dediščine

5.1.1. Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični zaščitni ukrepi se praviloma načrtujejo z akti o prostorskem in urbanističnem načrtovanju ter z gradbenimi načrti v skladu s predpisi. Ti ukrepi se uveljavljajo z namenom, da se preprečijo oziroma zmanjšajo škodljivi vplivi naravnih in drugih nesreč ter da se omogoči zaščita, reševanje in pomoč.

Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se začnejo izvajati takoj, ko je razglašena požarna ogroženost naravnega okolja ali med samo intervencijo gašenja požara v naravnem okolju. Upravljalci gozdov (Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Murska Sobota), drugih zemljišč, prometne, energetske in druge infrastrukture ter Občina Radenci izvajajo naslednje ukrepe:

- gradnja in vzdrževanje protipožarnih komunikacij v gozdu in gozdnem prostoru (cest, presek, poti, zidov itn.),
- čiščenje požarnovarnostnih pasov in gradnja požarnih zidov ob železniških progah,
- graditev in vzdrževanje protipožarnih presekov, vodnih jarkov in drugih tehničnih objektov,
- vzdrževanje požarnovarnostnih pasov med objekti in gozdom, - urejanje vodnih zajetij,
- organiziranje opazovanja in obveščanja o nevarnosti požarov.

Ob razglasitvi povečane požarne ogroženosti naravnega okolja pa se organizirajo požarne straže, več pozornosti se nameni tudi vzdrževanju protipožarnih presekov.

Protipožarni preseki so gozdne prometnice, ki dopolnjujejo omrežje javnih, gozdnih in drugih prometnic v požarno ogroženem naravnem okolju prve in druge stopnje in so namenjene hitremu dostopu v primeru požara v naravnem okolju. Protipožarne preseke izdelujejo lastniki oziroma upravljalci kmetijskih zemljišč v strokovnem sodelovanju z ZGS. Največja razdalja med prometnicami, iz katerih je možen neposreden dostop v naravno okolje, naj ne bi presegala 400 metrov, zaradi konfiguracije terena in drugih preprek za gasilce (npr. avtocesta ali železniška proga...) je lahko manjša. Načeloma so grajene za vsa gasilska vozila, le kjer terenske razmere tega ne dopuščajo, so lahko slabše. Prevozne morajo biti vsaj s prilagojenim terenskim gasilskim vozilom, ki prevaža 300 – 400 litrov gasilne tekočine. V tem primeru ne smejo biti daljše od 1 km.

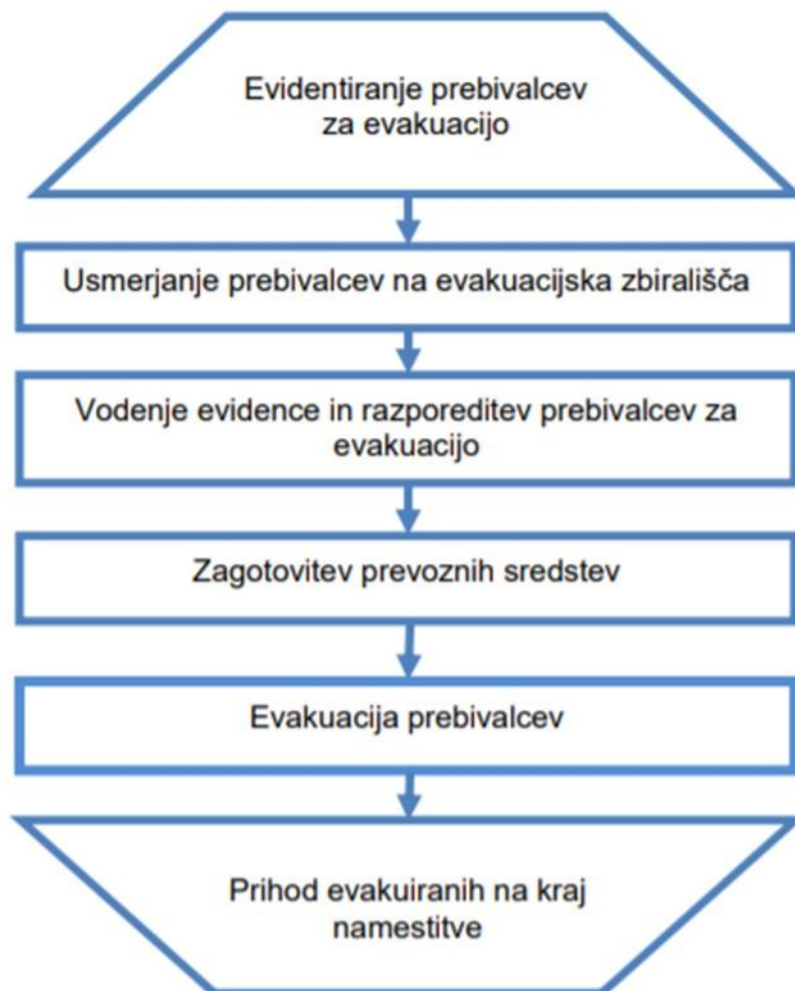
Ko požar v naravnem okolju zajame oziroma ogroža območje, kjer potekajo daljnovodi, operativec v ReCO posreduje distributerju električne energije zahtevo vodje intervencije, po izklopu daljnovodov.

Ob požaru v naravnem okolju naloge zapore cest in zagotovitev obvozov izvedejo cestna podjetja oziroma službe (Pomgrad-Cestno podjetje d.d.), Zavod za gozdove, pogodbeniki (Priloga 7, Priloga 10). Policija izvaja nadzor in urejanje prometa na območju požara v naravnem okolju.

5.1.2 Evakuacija prebivalstva

Shema 4: Diagram poteka aktivnosti evakuacije

DIAGRAM POTEKA
AKTIVNOSTI

Evakuacija je organiziran umik prebivalcev z ogroženega na varnejše območje in se izvaja, če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti. Evakuacijo lahko odredi župan občine Radenci in v nujnih primerih vodja intervencije ali poveljnik CZ občine Radenci.

Evakuacija se izvede, preden se ogenj približa naseljem.

Z načrti evakuacije ob požaru v naravnem okolju morajo biti vnaprej seznanjeni ogroženi prebivalci in pristojne policijske uprave oziroma policijske postaje (Policijska postaja Gornja Radgona), ki bodo sodelovale pri izvedbi evakuacije.

Zbiranje podatkov o občanih, ki so ostali brez bivališča ter urejanje sprejemanja in začasnega bivališča izvajajo poveljnik CZ občine Radenci, štab CZ občine in PGD (PGD Hrastje-Mota, PGD Hrašenski Vrh, PGD Janžev Vrh, PGD Kapela, PGD Okoslavci, PGD Radenci-Boračeva, PGD Šratovci).

Z ogroženega območja prednostno evakuiramo nekatere skupine prebivalcev, zlasti bolne in ostarele, invalide, rekonvalescente, nosečnice ter matere in samohranilke z nepreskrbljenimi otroki. Evakuacija lahko obsega tudi nujno preselitev živine in drugih domačih živali, kulturne dediščine ter dobrin, ki so nujne za življenje.

Evakuacijo in usmerjanje ogroženega prebivalstva organizira Občina Radenci, izvaja pa jo štab CZ občine Radenci s pomočjo enot CZ (Služba za podporo), gasilcev (PGD Hrastje-Mota, PGD Hrašenski Vrh, PGD Janžev Vrh, PGD Kapela, PGD Okoslavci, PGD Radenci-Boračeva, PGD Šratovci) in policije (Polijska postaja Gornja Radgona). Po potrebi sodeluje pri evakuaciji ogroženega prebivalstva tudi SV. Evakuacijo na območju dveh ali več občin usmerja in usklajuje poveljnik CZ za Pomurje.

Oskrbo z osnovnimi življenjskimi potrebščinami izvaja RKS - OZ Gornja Radgona in KORK iz območja občine Radenci, Župnijska Karitas Radenci, centri za socialno delo (Center za socialno delo Pomurje - enota Gornja Radgona) in druge socialne službe ter občani v okviru soseske pomoči. Zdravstveno oskrbo ter nujno medicinsko pomoč zagotavlja ZD Gornja Radgona in Splošna bolnišnica Murska Sobota.

Če vseh ni mogoče namestiti na lokacije v domači občini, se del prebivalcev evakuira v sosednje, neprizadete občine ali regije. Koordinacijo le-tega prevzame Občina Radenci. Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš in vikendov začasno sprejeti na stanovanje evakuirane prebivalce, če njihove nastanitve ni mogoče rešiti na drugačen način.

Občina Radenci zagotovi prevozna sredstva za prevoz evakuiranih prebivalcev, ki se organizira z osebnimi avtomobili evakuiranih, vozili avtoprevoznikov in če bi bile potrebe še večje, se v prevoz vključi vozila gasilcev. V primeru, da Občina le-teh ne more zagotoviti, ji pri zagotavljanju sredstev za prevoz pomagajo najprej sosednje občine (Gornja Radgona, Tišina, Murska Sobota, Sveti Jurij ob Ščavnici, Križevci) in če le te ne zadostujejo, lahko pomaga pomurska regija.

Občina Radenci na prizadetem območju poskrbi tudi za nastanitvene zmogljivosti (hleve) in preskrbo za živino, načeloma čim bližje domov lastnikov. Regija ji pri tem lahko pomaga z zagotavljanjem dodatne preskrbe (krma, voda).

Občina zagotovi na podlagi svojih načrtov zbiranje podatkov o prebivalcih, ki so ostali brez strehe, predvidena in urejena pa so tudi občinska sprejemališča za evakuirane prebivalce in sicer v Hotelu Radin.

Slika 3: Hotel Radin

Za začasna prebivališča se lahko uporabijo tudi kontejnerji in šotori. Te bi lahko postavili na Športni Center Ivanke Serec.

Slika 4: Športni Center Ivanke Serec

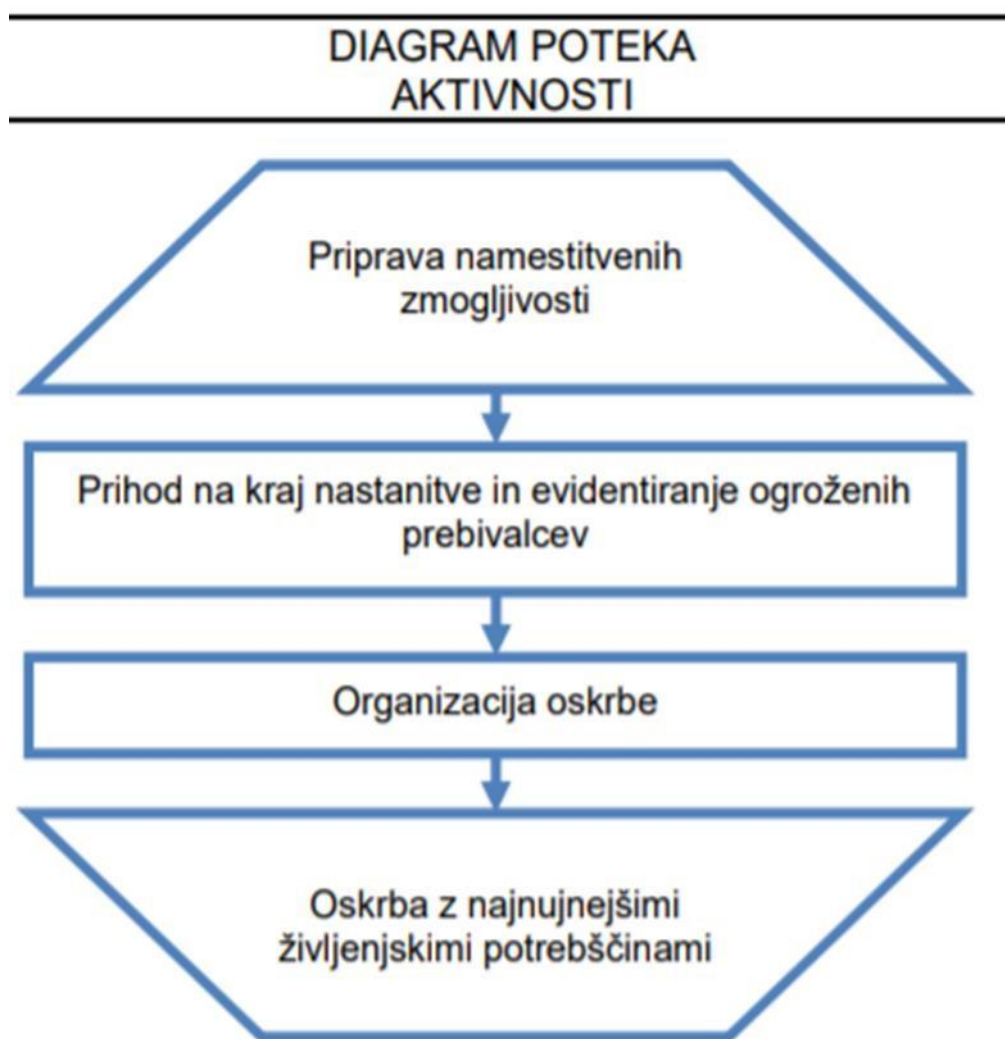
Vir: <https://visitradenci.si/sport/>

Poveljnik CZ občine Radenci poroča o izvedeni evakuaciji prebivalcev poveljniku CZ za Pomurje oziroma njegovemu namestniku.

P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

5.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Shema 5: Diagram poteka aktivnosti sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsegata:

- evidentiranje ogroženih prebivalcev,
- urejanje sprejemališč,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče, se prebivalce namesti v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- nastanitev prebivalstva,
- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami (pitno vodo, hrano, obleko, električno energijo, nujno zdravstveno oskrbo, psihološko pomočjo, obveščanjem in izobraževanjem šoloobveznih otrok),
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Pri izvajanju tega ukrepa sodelujejo enote CZ (nastanitveni centri), službe CZ za podporo, gospodarske družbe in zavodi, ki razpolagajo z nastanitvenimi in prehrabnenimi zmogljivostmi (Bistro »Piccolo« -Sašo NEMEC s.p. , Gostilna "Klobasa" Mateja Jurinec s.p., Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci, Dom starejših: Senecura Radenci d.o.o., OŠ Kajetana Koviča Radenci in OŠ Kapela, Hotel Radin, Športni Center Ivanke Serec), RKS - OZ Gornja Radgona in KORK iz območja občine Radenci, Župnijska Karitas Radenci in druge humanitarne

organizacije, centri za socialno delo (Center za socialno delo Pomurje - enota Gornja Radgona) in druge socialne službe ter občani v okviru soseske pomoči. Zdravstveno oskrbo ter nujno medicinsko pomoč zagotavlja ZD Gornja Radgona in Splošna bolnišnica Murska Sobota.

Za izvajanje ukrepov sprejemanja, nastanitve in preskrbe ogroženih prebivalcev imajo poseben pomen stacionari in nastanitvene enote Rdečega križa Slovenije ter njihovi pripadniki, ki se lahko ob požaru aktivirajo za javno dobro in pomoč. Občina Radenci zagotovi na podlagi svojih načrtov zbiranje podatkov o prebivalcih, ki so ostali brez strehe, predvideno in urejeno mora imeti občinsko sprejemališče za evakuirane prebivalce. Občina, če je le mogoče evakuirane prebivalce namesti v zidane objekte oz. bivalnike, v najnujnejših primerih tudi v šotore. V kolikor teh kapacitet občina nima, jih zagotavlja pomurska regija. Objekti za začasen sprejem evakuiranih prebivalcev morajo biti na območju, ki ga požar ni močneje prizadel oziroma ni prizadel. V ta namen se lahko uporabljajo tudi večnamenski prostori, kot so športni objekti, dvorane in drugi¹.

Če potrebe po nastanitvi, oskrbi in zbiranju ter delitvi humanitarne pomoči ogroženih prebivalcev presegajo možnosti Občine Radenci, pri tem pomaga regija z zagotavljanjem moštva ter opreme in sredstev iz državnih rezerv.

V občini Radenci so za sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev zadolžene naslednje institucije ter organizacije:

- oskrbo s pitno vodo zagotavlja Režijski obrat Občine Radenci,
- zdravstveno oskrbo ter nujno medicinsko pomoč zagotavlja- Zdravstveni dom Gornja Radgona,
- psihološko pomoč- Center za socialno delo Pomurje - enota Gornja Radgona,
- oskrba prebivalcev na domu – štab CZ občine Radenci, Bistro »Piccolo« -Sašo NEMEC s.p. , Gostilna "Klobasa" Mateja Jurinec s.p., Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci, Dom starejših: Senecura Radenci d.o.o., OŠ Kajetana Koviča Radenci in OŠ Kapela,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči (oblačila in ostala oprema) pa RKS - OZ Gornja Radgona in KORK iz območja občine Radenci, Župnijska Karitas Radenci.

P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode občine Radenci
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč v občini Radenci
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v občini Radenci

¹ Predstavljeno že v poglavju Evakuacija.

P-25	Pregled človekoljubnih organizacij v občini Radenci
P-26	Pregled centrov za socialno delo v občini Radenci
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj v občini Radenci
D-7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči

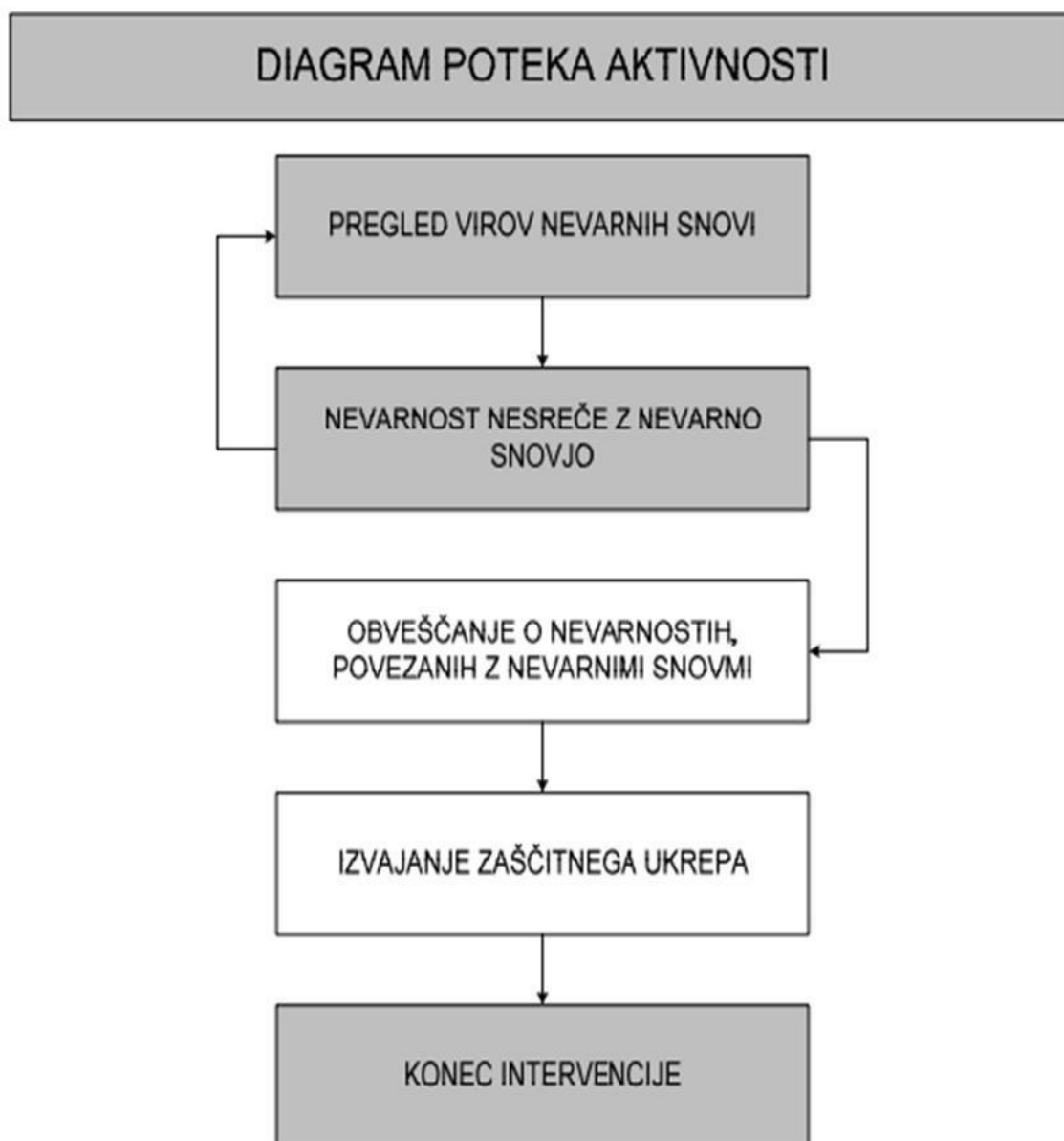
5.1.4 Radiološka, kemična in biološka zaščita

Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije na območju občine Radenci, ki v delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi oziroma kemikalije morajo načrtovati in izvajati obvezne varnostne ukrepe za preprečevanje večjih nesreč s kemikalijami in za zmanjšanje posledic teh nesreč za ljudi in okolje (zmanjšanje tveganja za okolje) ter izdelati oceno ogroženosti ter načrt zaščite in reševanja, za nesreče, ki jih lahko povzročijo s svojo dejavnostjo in ki lahko ogrozijo ljudi, živali, premoženje, kulturno dediščino ali okolje zunaj območja organizacije. Ravno tako morajo vzpostaviti in vzdrževati pripravljenost za ukrepanje, organizirati potrebne sile za reševanje in pomoč, zagotoviti obveščanje in alarmiranje delavcev in okoliškega prebivalstva o nevarnostih.

Praviloma indefikacijo, dozimetrijo in jemanje vzorcev na terenu izvajajo regijske enote za RKB zaščito ter državne enote. Za ugotavljanje nevarne snovi, jemanje vzorcev na terenu ter izvajanja laboratorijskih analiz se po potrebi preko ReCO Murska Sobota zaprosi za pomoč mobilni ekološki laboratorij ELME (mobilni ekološki laboratorij) ali MEEL (Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota), prav tako se po potrebi preko ReCO Murska Sobota prosi za pomoč pogodbeno podjetja za odvoz nevarnih snovi.

Regijske enote za RKB zaščito izvajajo predvsem dekontaminacijo, hkrati pa pomagajo prebivalcem pri izvajanju zaščitnih ukrepov in dekontaminaciji vode, hrane, živine, krme, opreme, tehničnih sredstev, objektov, javnih površin in drugih sredstev.

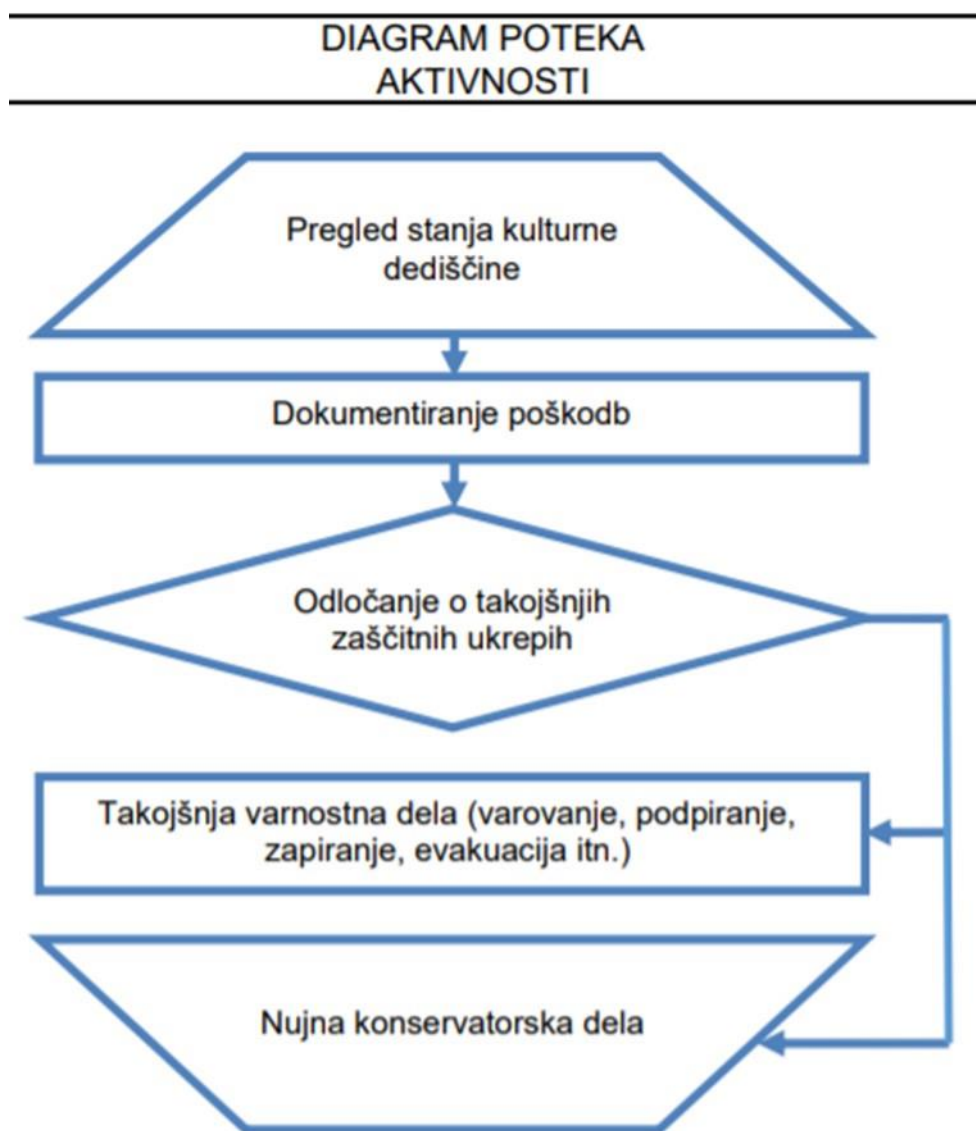
Shema 6: Diagram poteka RKB zaščite

Vse sile, ki intervenirajo na območju pri katerem je možno, da pride do nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje morajo imeti zagotovljeno osebno zaščitno opremo (zaščitne maske z ustreznimi filtri, izolirnimi dihalnimi aparati, gumijastimi kombinezoni).

5.1.5 Zaščita kulturne dediščine

Shema 7: Diagram poteka zaščite kulturne dediščine

Objekte kulturne dediščine je potrebno čim prej zavarovati tudi pred vremenskimi vplivi, premično pa premestiti v ustrezne objekte, kjer se lahko izvajajo tudi najnujnejša konservatorska dela. Register poleg opisnih podatkov za vsako enoto vsebuje tudi geolokacijske podatke. Podatki iz registra so javni. Nepremična kulturna dediščina, ki je razglašena za kulturni spomenik, se označuje z znakom Haaške konvencije.

Slika 5: Označevanje nepremičnih kulturnih spomenikov

Zavod za varstvo kulturne dediščine Maribor, v katerega pristojnost spada naravna in kulturna dediščina na območju občine Radenci, mora v svojem načrtu opredeliti objekte in ukrepe in naloge za zaščito in reševanje predmetov in objektov naravne in kulturne dediščine.

P-31	Pregled kulturne dediščine
------	----------------------------

5.2 Naloge zaščite in reševanja

5.2.1 Gašenje in reševanje ob požaru v naravnem okolju

Naloge gašenja in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju izvajajo gasilske enote.

Gasilske enote izvajajo:

- naloge gašenja in reševanja ob požarih,
- določene naloge zaščite in reševanja ljudi ter premoženja ob požarih,
- požarno stražo,
- gasilsko stražo,
- preventivne naloge varstva pred požarom.

V začetnih intervencijah izvajajo aktivnosti prostovoljna gasilska društva, ki pokrivajo svoje požarne okoliše:

- PGD Radenci-Boračeva
- PGD Hrastje-Mota
- PGD Hrašenski vrh
- PGD Janžev vrh
- PGD Kapela
- PGD Okoslavc
- PGD Šratovci.

Začetno intervencijo na ogroženem območju vodi vodja gasilske enote, ki prva pride na mesto nesreče. Vodja intervencije o prevzetih ukrepih in izvajanju nalog poroča poveljniku CZ občine Radenci takoj, ko se organizira delo štaba CZ občine Radenci.

Način izvajanja posameznih ukrepov in nalog se ureja v skladu z dejansko oceno ogroženosti na ogroženem požarišču – rajonu, z upoštevanjem vseh varnostnih meril, materialno-tehničnih in organizacijskih danosti glede na dejanski obseg ogroženih območij.

V primeru širitve nevarnosti in ogrožanja, je poveljnik CZ občine Radenci nosilec vodenja in izvajanja vseh ukrepov in nalog reševanja ob velikem požaru v naravi na celotnem prizadetem območju.

Poveljnik CZ občine Radenci takoj po prvih ocenah nevarnosti in ogroženosti prebivalcev na predlog vodje intervencije potrdi oziroma določi:

- požarne sektorje oziroma rajone, obseg in kritične lokacije ter mesta gašenja, ukrepanja in reševanja,
- nadzorne točke vstopa in izstopa na požarnem območju,
- lokacije zbornih mest in javljanja reševalnih enot,
- s policijo usklajuje območja varovanja in območja popolne/delne zapore,
- mesta odvzema požarne vode in lokacij helikopterskega prevzema vode,
- način obveščanja prebivalcev o izvajanju ukrepov, navodilih o postopkih ob velikem požaru in vzajemni pomoči,
- lokacijo poveljniškega in informacijskega središča,
- lokacijo logistične podpore izvajalcev gašenja in drugih nalog zaščite in reševanja,
- organizacijo zvez in plan javljanja in poročanja,
- vključevanje pomoči ob delu socialnih in poizvedovalnih skupin.

S takimi postopki poveljnik CZ občine Radenci zagotavlja začetno koordinacijo reševanja in pomoči, nadzor območja in sodelovanje z ostalimi udeleženci ZRP na ogroženem območju. Poveljnik CZ občine Radenci, v povezavi z vodjo gasilske intervencije, nudi potrebno pomoč in podporo za uspešno ocenjevanje nevarnosti in izvajanje nalog gašenja, reševanja in drugih ukrepov pomoči.

Poveljnik CZ občine Radenci v koordinaciji s predstavnikom policije usklajuje postopke varovanja imetja evakuiranih prebivalcev in po potrebi nudi podporo pri obhodih zapuščenega oziroma evakuiranega območja.

Poveljnik CZ občine Radenci o svojih odločitvah in stanju na območju občine Radenci poroča županu in obvešča poveljnika CZ za Pomurje, v kolikor je aktiviran regijski ali državni načrt zaščite in reševanja. Župan občine Radenci nudi skupaj z občinsko upravo in z javnimi

občinskimi službami vso nujno pomoč poveljniku CZ občine Radenci in sodeluje pri obveščanju in izvajanju ukrepov za zagotavljanje nujne pomoči ogroženim prebivalcem.

Občina Radenci ob razglašeni veliki ali zelo veliki požarni ogroženosti na svojem območju v sodelovanju z lastniki oziroma upravljalci zemljišč organizira in koordinira požarno stražo. Požarno stražo praviloma izvaja PGD, ki pokriva okoliš, kjer je požar.

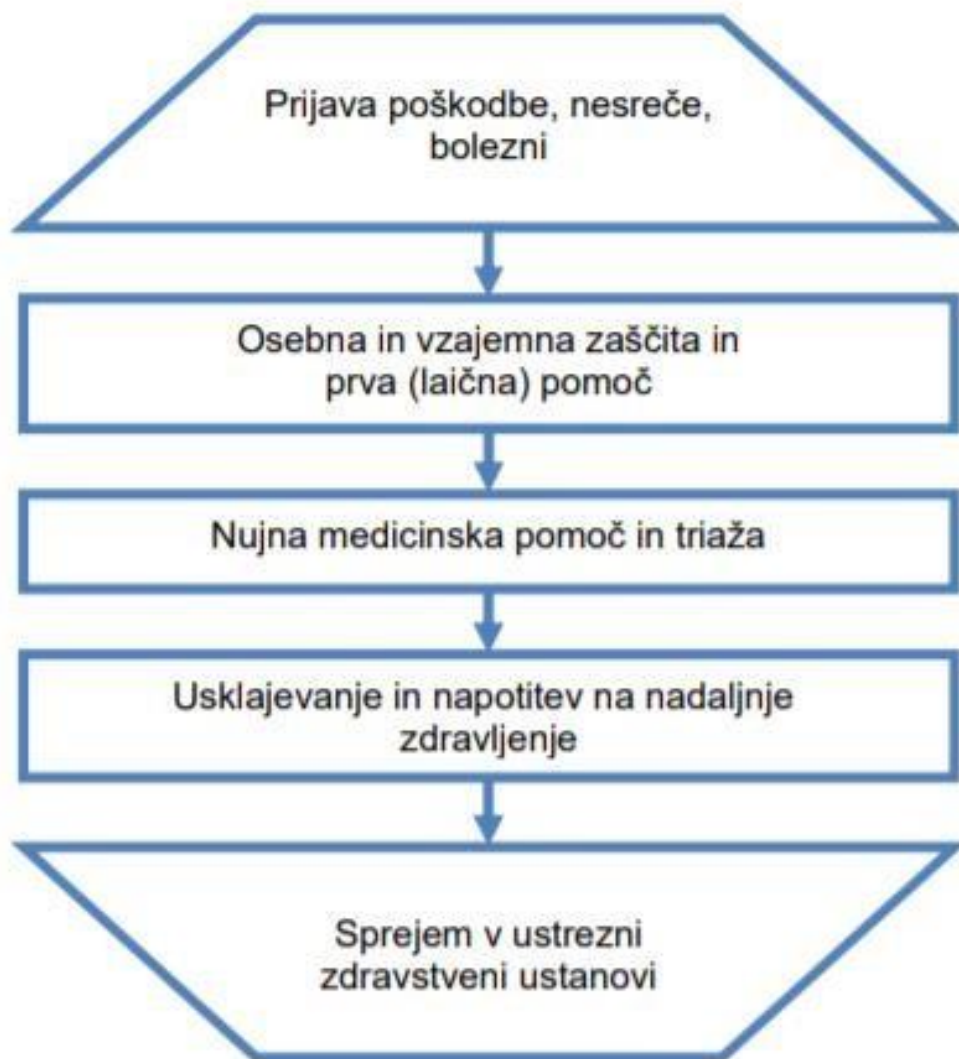
Gasilska straža se izvaja po požaru, ko gasilci varujejo pogorišče pred ponovnim vžigom.

Za prevoz vode je v prvi vrsti zadolžena enota, ki je opremljena z vozili in sicer: PGD RadenciBoračeva s cisternama AC 16-50 (5000 in 2500 litrov vode) in PGD Kapela z AC 16-65 (6500 litrov vode).

5.2.2 Nujna medicinska pomoč

Shema 8: Diagram poteka aktivnosti prva pomoč in nujna medicinska pomoč

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

V okviru prve pomoči se izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanje zdravja ljudi na prizadetem območju. Prva pomoč se opravlja zunaj zdravstvenih ustanov, skupaj z reševanjem na kraju samem.

Namen dajanja prve pomoči je, da poškodovani lahko čim prej in v kar najboljšem stanju pride do strokovne medicinske pomoči oziroma zdravljenja. V okviru nujne medicinske pomoči se ob velikem požaru v naravnem okolju izvajata:

- nujna pomoč, ki jo daje zdravstveno osebje na terenu ali v zdravstvenih domovih (ZD Gornja Radgona),
- nujna specialistična zdravstvena pomoč, ki jo zagotavljajo splošne in specialistične bolnišnice (Splošna bolnišnica Murska Sobota).

Nujno medicinsko pomoč za poškodbe (opekline, zadušitve, druge poškodbe) in bolezni gasilcev, ki se zgodijo pri gašenju velikega in zelo velikega požara v naravnem okolju, zagotavlja najbližja ekipa nujne medicinske pomoči na območju, ki ga je zajel požar.

Prvo pomoč ob velikem požaru v naravnem okolju, ko zaradi velikega števila poškodovanih prebivalcev pomoč rednih zdravstvenih služb ni zadostna, izvajajo ekipe prve pomoči CZ občine Radenci. Le te pričnejo z izvajanjem triaže na terenu.

Zdravstveni dom Gornja Radgona zbira prijave o poškodbi oz. bolezni neposredno od občanov ali od pripadnikov reševalnih enot. V kolikor s svojimi zmogljivostmi ne more zadostiti vsem potrebam, posreduje zahtevo za pomoč štabu CZ občine. Član štaba, odgovoren za to področje, koordinira in usmerja delo ekip PP CZ na terenu.

Ekipe PP CZ na terenu odreja napotitev v zdravstveno ustanovo in zahteve posredujejo neposredno v Zdravstveni dom Gornja Radgona.

Oskrbo z zdravili, sanitetnim materialom in drugo medicinsko opremo izvajajo zdravniki, v primeru večjih potreb pa se organizira sanitetni center, za katerega vzpostavitev in delovanje poskrbi RKS - OZ Gornja Radgona in KORK iz območja občine Radenci v sodelovanju z Zdravstvenim domom Gornja Radgona.

Nujno medicinsko pomoč (NMP) ob požaru izvajajo službe nujne medicinske pomoči, organizirane na primarni (ZD Gornja Radgona) in sekundarni ravni (Splošna bolnišnica Murska Sobota) zdravstvene dejavnosti skladno s smernicami za delovanje sistema nujne medicinske pomoči ob množičnih nesrečah. V občini Radenci ni bolnišnice.

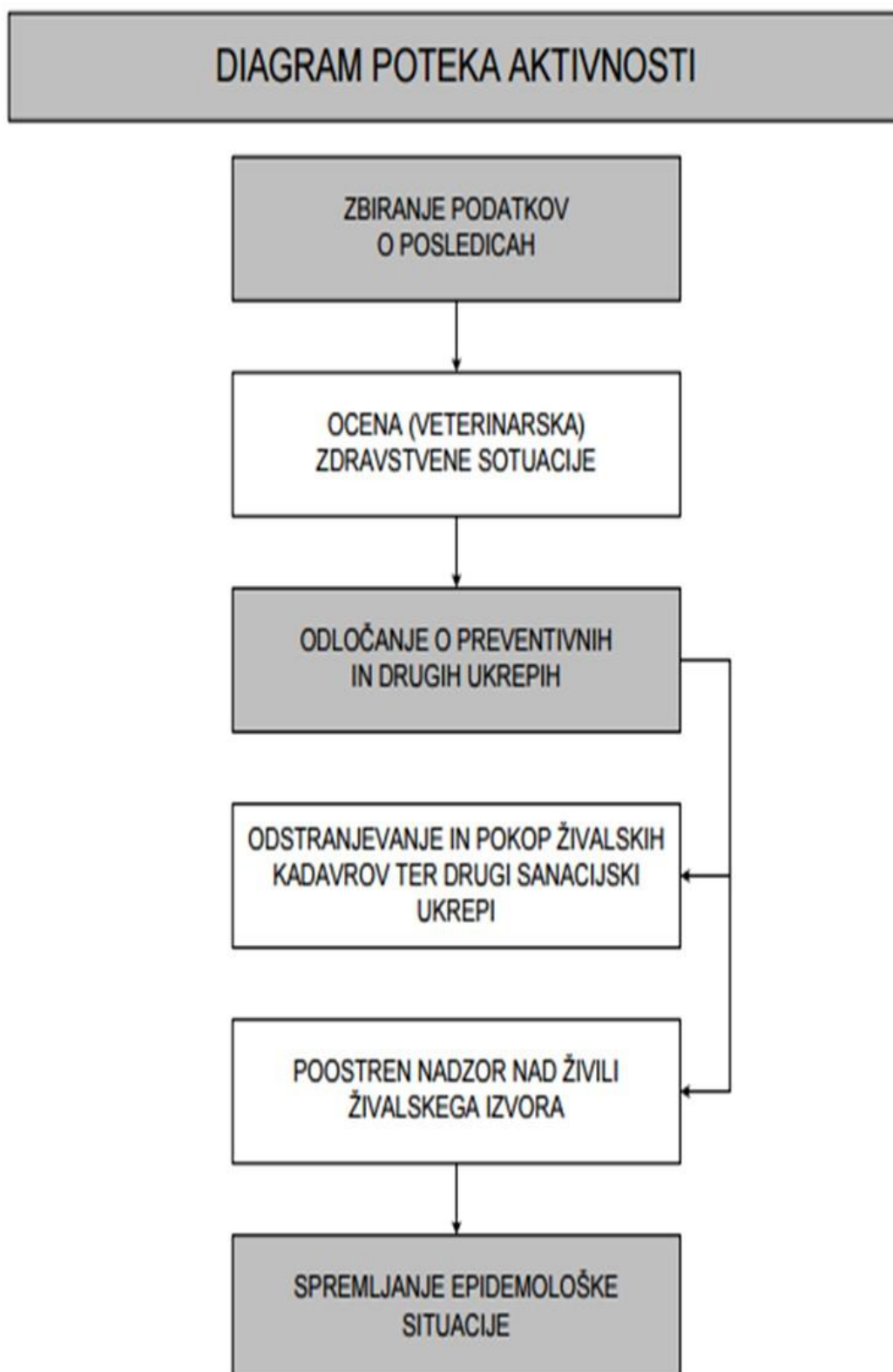
Za higiensko proti epidemične ukrepe je odgovoren Nacionalni inštitut za javno zdravje, Območna enota Murska Sobota. Ta v primeru ugotovitve potrebe po izvajanju takšnih ukrepov prične delovati v skladu z njihovimi navodili, štab CZ občine pa jim nudi pomoč pri izvajanju potrebnih ukrepov.

P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih in reševalnih postaj
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic

5.2.3 Prva veterinarska pomoč

Naloge prve veterinarske pomoči se izvajajo v okviru javne veterinarske službe.

Shema 9: Diagram poteka aktivnosti prve veterinarske pomoči

Veterinarska pomoč ob velikem požaru v naravnem okolju obsega:

- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju, -
nujno veterinarsko pomoč poškodovanim živalim,
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel.

Naloge prve veterinarske pomoči izvajajo enote za prvo veterinarsko pomoč, delavci UVHVVR, OU Murska Sobota, Nacionalnega veterinarskega inštituta in veterinarji oziroma veterinarske organizacije s koncesijo (Društvo za zaščito živali Pomurja).

Gasilske enote sicer niso usposobljene za nudenje prve veterinarske pomoči, niti nimajo usposobljenih posameznikov, bi pa po potrebi lahko nudile določeno pomoč strokovnim službam. Tako pomoč bi lahko nudila PGD v občini Radenci in sicer v prvi vrsti enota na območju katere bi bila pomoč potrebna, seveda če bi bila ta enota v primeru potresa operativna, v nasprotnem primeru lahko poveljnik GZ Radenci določi drugo enoto.

Štab CZ občine Radenci zbira podatke o poškodovanih in poginulih živalih ter koordinira naloge v zvezi s prvo veterinarsko pomočjo. Podatke mu posredujejo predvsem prebivalci sami. Zasilni zakol se izvaja v klavnici v Murski Soboti, v kolikor to zaradi stanja živali ni mogoče, pa na mestu samem. Za odstranjevanje živalskih trupel se uporabijo sredstva in oprema klavnice, v kolikor ta ne zadošča, se uporabijo tudi vozila drugih pogodbenih podjetij oz. poklicnih enot. Tudi pri pripravi mesta za pokop in sami izvedbi pokopa sodelujejo poklicna podjetja.

Pomoč pri sežigu oziroma zakopavanju živalskih trupel bodo izvajale enote Prostovoljnih gasilskih društev (PGD Hrastje-Mota, PGD Hrašenski vrh, PGD Janžev vrh, PGD Kapela, PGD Okoslavci, PGD Radenci-Boračeva, PGD Šratovci). Gradbeno podjetje GMW d.o.o. pa bo v primeru potrebe sodelovalo pri izkopu mest za zakop.

Lokacije za sežiganje v občini Radenci nimamo, je pa za klavniške odpadke in kadavre pristojen KOTO proizvodno in trgovsko podjetje d.o.o. Ljubljana, Agrokombinatska cesta 80, Ljubljana.

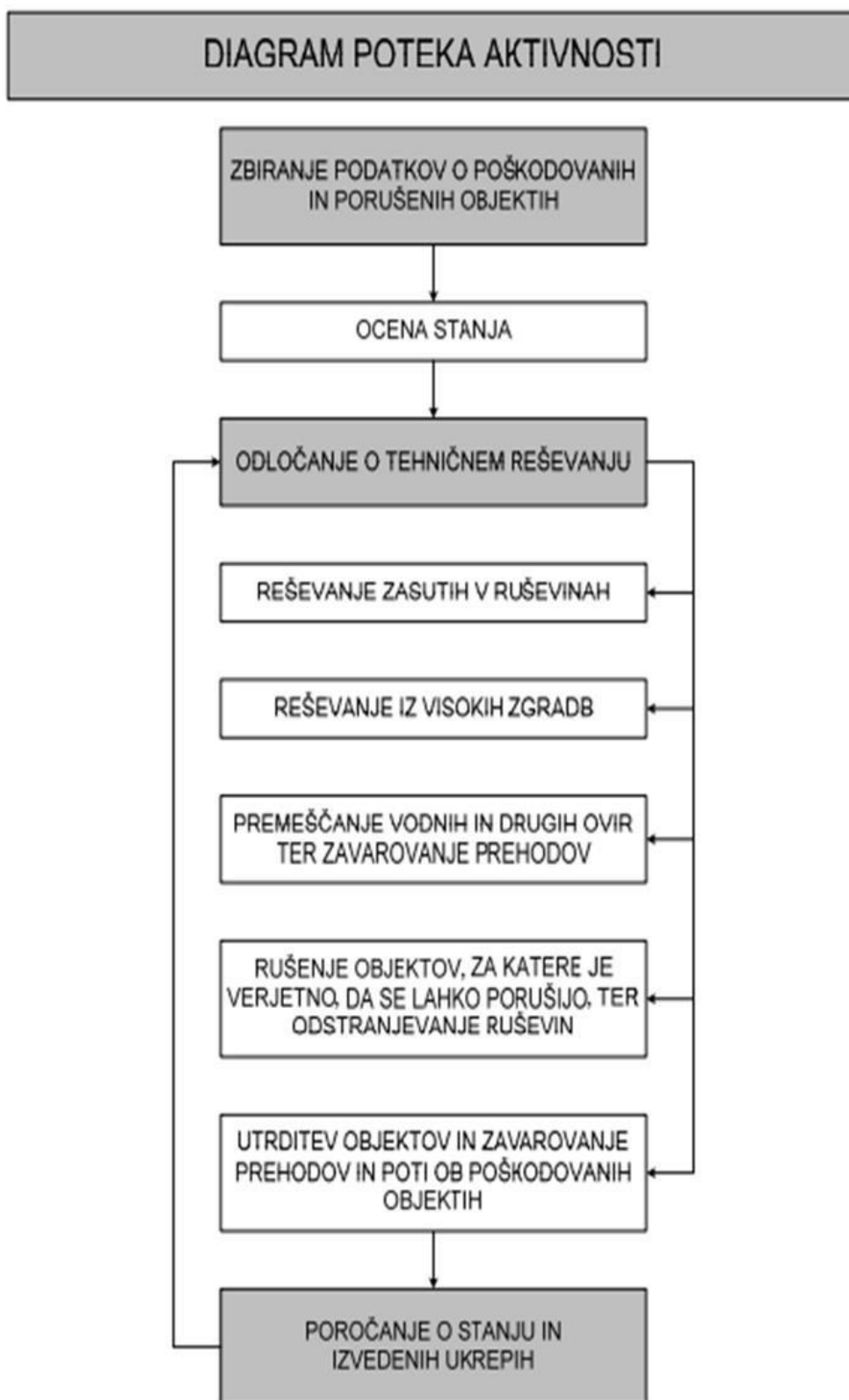
P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-29	Pregled veterinarskih organizacij v občini Radenci
D-403	Navodilo za sežig živalskih trupel

P-29	Pregled veterinarskih organizacij
------	-----------------------------------

5.2.4 Reševanje iz ruševin

Naloge gradbeno-tehničnega reševanja izvajajo izvajalci javne gasilske službe, pogodbene organizacije in tehnične enote CZ.

Shema 10: Diagram poteka aktivnosti reševanje iz ruševin

Ljudje, ki so zasuti v ruševinah, so najpogostejše telesno poškodovani ali potrebujejo psihološko pomoč. Poškodbe so lahko hude in brez hitre pomoči jim mnogi kmalu podležejo. Izkušnje pa kažejo, da tudi tisti, ki niso ranjeni, vzdržijo v ruševinah razmeroma kratek čas – dva do tri dni

in le v redkih primerih dlje. Prav zato je reševanje iz ruševin pomembna in neodložljiva naloga, ki jo je treba začeti kar najhitreje.

Reševanje iz ruševin mora potekati neprekinjeno, podnevi in ponoči, dokler niso rešeni vsi zasuti. Zato morajo štabi CZ, ki vodijo reševalna dela, primerno organizirati delo reševalnih ekip.

Naloge tehničnega reševanja opravljajo ustrezne gospodarske družbe s področja gradbeništva, ki imajo potrebne tehnične in druge zmogljivosti in sicer GMW d.o.o.

Če občina Radenci sama ni sposobna ukrepati, oziroma nima ustreznih sredstev, lahko na pomoč pozove tudi sosednje občine, pomursko regijo oziroma državo.

Izpostava URSZR Murska Sobota ima organizirano in usposobljeno Tehnično reševalno enoto CZ z oddelkom za iskanje zasutih v ruševinah, oddelkom za tehnično reševanje in tehnično reševanje s specialnimi delovnimi stroji in napravami ter oddelek za reševanje na vodi in iz vode. Tehnično reševanje obsega:

- iskanje zasutih ljudi v ruševinah z geofoni in drugimi tehničnimi sredstvi oziroma s psi za iskanje v ruševinah,
- reševanje ljudi in premoženja iz ogroženih in poškodovanih objektov, ruševin ter izpod zemeljskih plazov,
- odstranjevanje ovir na cestah, urejanje zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture,
- premoščanje vodnih in drugih ovir,
- rušenje in odstranjevanje objektov, ki jim grozi, da se porušijo,
- utrjevanje (odranje in podpiranje) poškodovanih objektov,
- zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objektih ter odstranjevanje ruševin,
- sodelovanje pri sanaciji posledic nesreč z nevarnimi snovmi v naravnem okolju,
- sodelovanje pri graditvi sanitarno-higienskih objektov,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženih prebivalcev, • reševanje na vodi in iz vode.

Reševanje zasutih se izvaja ročno. Šele ko je ugotovljeno, da v ruševinah ni več preživelih, se preide na odstranjevanje ruševin z gradbeno mehanizacijo.

Ruševine, ki bi nastale v primeru požara, bi vozili na začasno deponijo v občini (občinsko zemljišče).

Občina Radenci ima s PGD Gornja Radgona sklenjen dogovor o pomoči pri reševanju iz visokih zgradb, prav tako pa smo sklenili Pogodbo o nakupu sofinanciranju nabave gasilskega vozila za reševanje z višin, in le to vozilo tudi v letu 2020 nabavili.

Za premoščanje vodnih ovir občina nima na razpolago lastnih virov, zato se v tem primeru zaprosi za pomoč regijo preko ReCO Murska Sobota.

Za zavarovanje prehodov, organizacijo rušenja, odranja in podpiranja poškodovanih objektov, skrbi član štaba, odgovoren za to področje. Ta v sodelovanju s tehnično-reševalnimi enotami CZ in poklicnimi podjetji izvaja našteje naloge.

5.2.5 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Osnovni pogoji za življenje ob nesreči so:

- nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali,
- nastanitev in oskrba ogroženih s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- oskrba z električno energijo,
- zagotovitev nujnih prometnih povezav in delovanja komunalne infrastrukture,
- zagotovitev in zaščita nujne živinske krme ter
- zaščita kulturne dediščine.

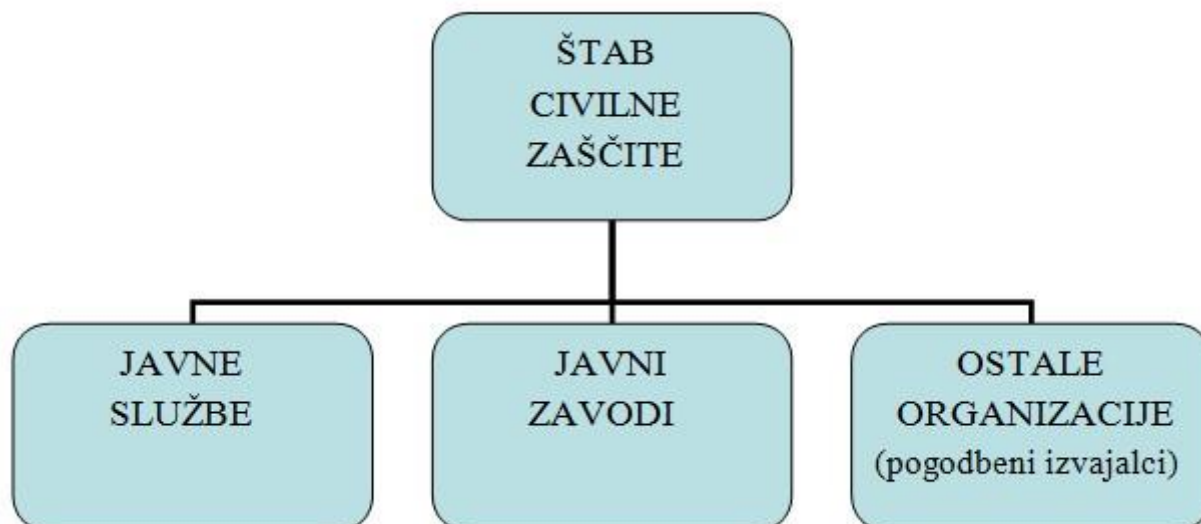
Občinske sile za zaščito reševanje in pomoč odpravljajo posledice nesreč, do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje. Osnovne pogoje za življenje zagotavljajo predvsem izvajalci javnih služb.

Da bi zagotovili zgoraj navedeno, je nujno čim prej vzpostaviti koordinacijo med občinskim štabom CZ, vodstvi javnih služb in začasnimi centri v naselju evakuiranih prebivalcev. Poveljnik CZ občine Radenci odreja začasno nastanitev evakuiranih prebivalcev, ki se zagotavlja, če je trajanje evakuacije daljše od šestih ur v nočnih urah. Nastanitev se uredi čim bližje doma evakuiranih, če je le možno v zidane objekte, ki poleg bivalnih pogojev omogočajo še prehrano, vodo oskrbo, osebno higieno ter po potrebi ogrevanje.

Župan lahko izjemoma odredi, da morajo po potrebi lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti v bivalne enote evakuirane ter ogrožene osebe, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način.

Posamezne aktivnosti pomoči se lahko nadaljujejo tudi po končani intervenciji in razglasitvi prenehanja nevarnosti, a le na podlagi odločitve župana občine Radenci.

Postopki sodelovanja potekajo po piramidnem sistemu od vrha navzdol, kot je prikazano na shemi:

P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

5.2.6 Varstvo pred neeksplodiranimi ubojnimi sredstvi (NUS)

Ob gašenju požara v naravnem okolju na območju občine Radenci lahko gasilci naletijo na NUS. Vodja intervencije mora pred začetkom gašenja požara iz karte o možnih nahajališčih NUS ugotoviti ali je območje požara kontaminirano z NUS (ta podatek lahko pridobi tudi preko ReCO Murska Sobota).

Vodja intervencije uskladi način gašenja požara s pristojnim strokovnjakom za NUS in v skladu z navodilom gasilcem za gašenje na območju NUS.

D-805	Usmeritve za gašenje požarov v naravnem okolju na območjih, ogroženih z neeksplodiranimi ubojnimi sredstvi
-------	--

5.2.7 Logistična podpora ob velikem požaru v naravi

V primeru velikega in zelo velikega požara v naravi, ko se aktivira državni in regijski načrt zaščite in reševanja, ob velikem požaru v naravnem okolju, prevzame organizacijo logistične podpore regija. Pri prevzemu organiziranja širše logistične podpore se uporablja vse zmogljivosti na območju občine in sosednjih lokalnih skupnosti, kjer je nastal požar.

V primeru aktiviranja regijskega načrta je tako občina še vedno dolžna zagotavljati logistično podporo s svojimi zmogljivostmi, regija pa krije stroške logistike in po potrebi nudi dodatno pomoč iz regije in sosednjih občin.

6 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsegata vse ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic požara v naravnem okolju za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega premoženja.

Za organizacijo, razvoj in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite je pristojna Občina Radenci.

Za osebno in vzajemno zaščito je odgovoren poveljnik CZ občine Radenci, ki seznanja prebivalce s postopki za izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP s sodelovanjem občinskih služb.

Občina Radenci lahko organizira svetovalno službo, ki jo praviloma opravljajo prostovoljci, zlasti psihologi, socialni in zdravstveni delavci, strokovnjaki s področja zaščite in reševanja ter drugi.

V vzajemno zaščito spadajo zlasti:

- obveščanje prebivalcev o posledicah in razmerah na območju nesreče,
- usmerjanje osebne in vzajemne zaščite,
- organiziranje informativnih pisarn - centrov,
- pomoč posebno ogroženim skupinam prebivalcev,
- spremljanje socialnih razmer,
- omejitev uporabe živil (zlasti sadja in zelenjave),
- omejitev pitne vode,
- priprava na evakuacijo.

Občina Radenci in pristojne inšpekcijske službe ter Policija (Policijska postaja Gornja Radgona) zagotovijo, da se v obdobjih, ko je za posamezno območje v naravnem okolju razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost na tem območju, prepovedano:

- kuriti, požigati, kuriti kresove, požigati in izvajati ognjemete,
- odmetavati goreče ali druge predmete, ki lahko povzročijo požar,
- izven pozidanih površin uporabljati predmete, naprave ali izvajati aktivnosti, ki lahko povzročijo požar,
- požigati na območju ob infrastrukturnih objektih,
- izvajati aktivnosti, ki lahko povzročijo požar, zaradi zatiranja preveč razmnoženih populacij insektov in bolezni gozdnega drevja, ki lahko ogrozijo gozd.

Ko ob naravni ali drugi nesreči nastopijo posledice, npr. da gre za poškodovane ljudi, so dolžni ljudje, ki so ostali nepoškodovani, pomagati po svojih močeh in sposobnostih. Ob ugotovitvi, da sami naloge ne zmorejo, morajo v svoji okolici kar najhitreje poiskati ljudi za pomoč pri reševanju. V okviru osebne in vzajemne zaščite lahko prebivalci opravljajo le manj zahtevne zaščitne in reševalne naloge, ne morejo pa opravljati nalog, ki zahtevajo temeljito strokovno

znanje in za katere so potrebna zahtevna tehnična sredstva. Prebivalci za izvajanje osebne in vzajemne pomoči uporabljajo lastna namenska in priročna sredstva.

Napotke in opozorila za preprečevanje požarov in ukrepanje prebivalcev ob nastanku požara v naravnem okolju lahko posreduje tudi URSZR (zloženke, TV-opozorila itn.) ter objavlja na spletni strani <http://www.gov.si/uprava-za-zascito-in-resevanje>.

D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
-------	---

7 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

7.1 Razlaga pojmov

1. **AKTIVIRANJE:** obsega postopke in aktivnosti, s katerimi se sile in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč vpokličejo in organizirano vključijo v izvajanje zaščite, reševanja in pomoči.
2. **AKTIVNI UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM:** so vsi tehnični in organizacijski ukrepi, ki so namenjeni za gašenje požara. Med te ukrepe spadajo tudi sistemi, naprave, oprema in postopki za odkrivanje in gašenje požara, ter za odvajanje dima in toplote ob požaru.
3. **(CZ): CIVILNA ZAŠČITA** je namensko organiziran del sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Civilna zaščita obsega organe vodenja, enote in službe za zaščito, reševanje in pomoč, zaščitno in reševalno opremo ter objekte za zaščito, reševanje in pomoč.
4. **EKSPLOZIJA:** je hitra reakcija oksidacije ali razpada, ki ima za posledico povišanje temperature ali tlaka oziroma obeh hkrati.
5. **GASILEC:** je oseba, ki je poklicno ali prostovoljno opravlja operativne naloge gasilstva in je psihofizično in zdravstveno sposobna, ter strokovno usposobljena za opravljanje teh nalog.
6. **GASILSTVO:** je obvezna lokalna javna služba.
7. **NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA:** je na podlagi ocene ogroženosti in spoznanj stroke razdelana zamisel zaščite, reševanja in pomoči ob naravni ali drugi nesreči.
8. **NESREČA:** je dogodek ali vrsta dogodkov povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali, ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva.
9. **NARAVNE NESREČE** so potres, poplava, zemeljski plaz, snežni plaz, visok sneg, močan veter, toča, žled pozeba, suša, požar v naravnem okolju, množični pojav nalezljive človeške, živalske ali rastlinske bolezni in druge nesreče, ki jih povzročijo naravne sile.
10. **DRUGE NESREČE** so nesreče v cestnem, železniškem in zračnem prometu, požar, rudniška nesreča, porušitev jazu, nesreče, ki jih povzročijo aktivnosti na morju, jedrska nesreča in druge ekološke ter industrijske nesreče, ki jih povzroči človek s svojo dejavnostjo in ravnanjem, pa tudi vojna, izredno stanje.

11. **NEVARNA SNOV:** je vsaka snov v trdem, plinastem ali tekočem stanju, ki v primeru, če nenadzorovano prodre v okolje neposredno ogrozi življenje ali zdravje ljudi in živali oziroma povzroči uničenje ali škodo na premoženju ter ima škodljive vplive na okolje. Nevarne snovi so predvsem tiste snovi, ki so strupene, karcinogene, jedke, oksidacijske in dražljive, radioaktivne, kužne, eksplozivne, lahko vnetljive ali povzročajo vžig v stiku z drugimi snovmi.
12. **NEVARNOST NESREČE:** je verjetnost, da se bo zgodila nesreča in prizadela oziroma ogrozila življenje ali zdravje ljudi in živali, ter povzročila uničenje ali škodo na premoženju, kulturni dediščini in okolju.
13. **OCENA OGROŽENOSTI:** je kakovostna in količinska analiza naravnih in drugih danosti za nastanek naravne in druge nesreče, z oceno možnega poteka in posledic nesreče, s predlagano stopnjo zaščite pred nevarnostmi ter predlogom preventivnih in drugih ukrepov za zaščito, reševanje in pomoč.
14. **OPERATIVNE NALOGE GASILSTVA:** so naloge, ki zajemajo gašenje, reševanje ob požarih, zaščita in reševanje oseb in premoženja ob naravnih in drugih nesrečah, tehnična in druga pomoč ob požarih, tehničnih in tehnoloških nesrečah, ter druge splošne reševalne naloge.
15. **POŽAR** je proces hitrega gorenja, ki se nenadzorovano širi v prostoru in času. Za požar je značilno sproščanje toplote skupaj z dimom, strupenimi plini in plameni. Posledica zelo hitrega gorenja je lahko eksplozija. Požar je vsak ogenj, ki je nastal zunaj kontroliranega ognjišča, ali ogenj, ki se je od tod razširil in se lahko naprej razvija z lastno močjo, pri tem pa povzroči materialno škodo.
16. **PREVENTIVNI UKREPI** so vsi ukrepi, s katerimi se prepreči nevarnost nastanka nesreče, oziroma ukrepi, s katerimi se zmanjša škodljive posledice nesreče.
17. **SILE ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ** so razpoložljive zmogljivosti gospodarskih družb, zavodov ali drugih organizacij, lokalnih skupnosti in države, ki so namenjene zaščiti, reševanju in pomoči ob naravni ali drugi nesreči.
18. **SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ:** obsegajo zaščitno in reševalno opremo in orodje, zaklonišča in druge zaščitne objekte in opremo za usposabljanje, skladišča, prevozna sredstva, telekomunikacijske in alarmne naprave ter material, ki se namensko uporablja za zaščito, reševanje in pomoč ali je predviden za ta namen.
19. **ŠKODA**, ki jo povzroči naravna ali druga nesreča, obsega neposredno škodo, stroške intervencij in ukrepov, s katerimi se prepreči povečevanje škodljivih posledic nesreče.

20. (ZR): ZAŠČITA IN REŠEVANJE obsega organizacijske, tehnične in druge ukrepe in postopke za reševanje ljudi, katerih življenje ali zdravje je ogroženo, reševanje ljudi, premoženja ter kulturne dediščine pred posledicami naravne ali druge nesreče. Zajema potrebne sile in sredstva lokalne skupnosti za izvajanje ukrepov.

7.2 Razlaga okrajšav

CORS - Center za obveščanje Republike Slovenije

CRP – Centralni register prebivalcev

CZ - Civilna zaščita

GE - Gasilska enota

GIS – Geografski informacijski sistem

GZS - Gasilska zveza Slovenije MTS

- Materialno tehnična sredstva

PMP – Prva medicinska pomoč

NMP - Nujna medicinska pomoč

NUS - Neeksplozivna ubojna sredstva

OE - Območna enota

OKC - Operativno komunikacijski center

PGD - Prostovoljno gasilsko društvo

ReCO - Regijski center za obveščanje

RS - Republika Slovenija

URSZR - Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje

ZARE - Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja

ZGS - Zavod za gozdove Slovenije

ZRP - Zaščita, reševanje, pomoč

8 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

8.1 Priloge

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR
P-10	Pregled gradbenih organizacij
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasilnih prebivališč
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
P-26	Pregled centrov za socialno delo
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29	Pregled veterinarskih organizacij
P-31	Pregled kulturne dediščine
P-33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

8.2 Dodatki

D - 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
D - 2	Načrt občine za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in Štaba CZ
D - 4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
D - 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
D - 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D - 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D - 8	Navodilo za obveščanje ob nesreči
D - 12	Vzorec obrazca za spremljanje materialne in finančne pomoči
D - 13	Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči
D - 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D - 15	Vzorec delovnega naloga
D - 16	Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture
D - 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

8.3 Posebni dodatki

D-403	Navodilo za sežig živalskih trupel
D-805	Usmeritve za gašenje požarov v naravnem okolju na območjih, ogroženih z neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi